

Komunitný plán sociálnych služieb

(novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.)

Obec Jesenské
Programovacie obdobie 2018 - 2022

0. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej obec Jesenské plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie obec Jesenské využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (**zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

0.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov obce Jesenské boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v obci poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v obci Jesenské.
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastnili. Priebežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje obec Jesenské.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania v obci Jesenské je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami obecného rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mežianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v obci Jesenské sú definované ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektami s priamym vplyvom na obec Jesenské.
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je obcou Jesenské považované za žiadúce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v obci.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce Jesenské.
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov obce, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálnu, nájomnú.

Uplatnenie princípu integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom

a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb obce Jesenské integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) obce Jesenské integruje a nadväzuje na Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2015 - 2020, PHRSR obce, Územný plán obce, pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb, Program rozvoja bývania, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci MZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným **pracovným skupinám** na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

0.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - obce a sú poskytované v obci.

A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i> - prevencia vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, - zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, - zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, - riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, - prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, - dopravná služba, - opatrovateľská služba, - domov seniorov a domov sociálnych služieb, - stravovanie seniorov,	B) Služby vzdelávania - predškolská výchova - materské školy, - základné vzdelávanie - základné školy, - záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času, - školská záujmová činnosť - školské kluby detí, - záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania,	C) Zdravotnícke služby - základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu, - špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie, - iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne, - rehabilitačné služby, - lekáreň, - dopravná zdravotná služba, - lekárska služba prvej pomoci,
D) Voľno-časové aktivity - športové ihriská, telocvične, - oddychové zóny, - športové kluby a jednoty, - kluby seniorov, - kino, divadlo, knižnice	E) Bezpečnosť a aktivity prevencie - aktivity obecnej a štátnej polície, - preventívne vzdelávacie aktivity, - monitorovacie bezpečnostné systémy, - prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku,	F) Bývanie - sociálne bývanie, - nájomná bytová výstavba, - štartovacie byty pre mladé rodiny,

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia obce zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť – výroba darčkových predmetov pre turistov...) alebo v denných zariadeniach špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (stacionár pre deti so zdravotným postihnutím, chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou napr. výroba medovníkov, vyšívanie, stacionár pre starších ľudí ...). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o **svojho rodinného príslušníka so zdravotným postihnutím alebo seniora**.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „**terénne** a komunitné sociálne služby“. V domácom prostredí sa v podstate môžu poskytovať tie isté sociálne služby, ktoré sa poskytujú

ambulantným spôsobom, vrátane opatrovateľských služieb, ktoré poskytujú denné centrá. **Terénne** a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

0.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ustavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z.). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

0.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovni

- **Územný plán obce**
- **Komunitný plán sociálnych služieb**
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,**
- Program rozvoja bývania
- Viacročný rozpočet

Národnej úrovni

- **Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2015 - 2020**
- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v

podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.

- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorového operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHRSR BBSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

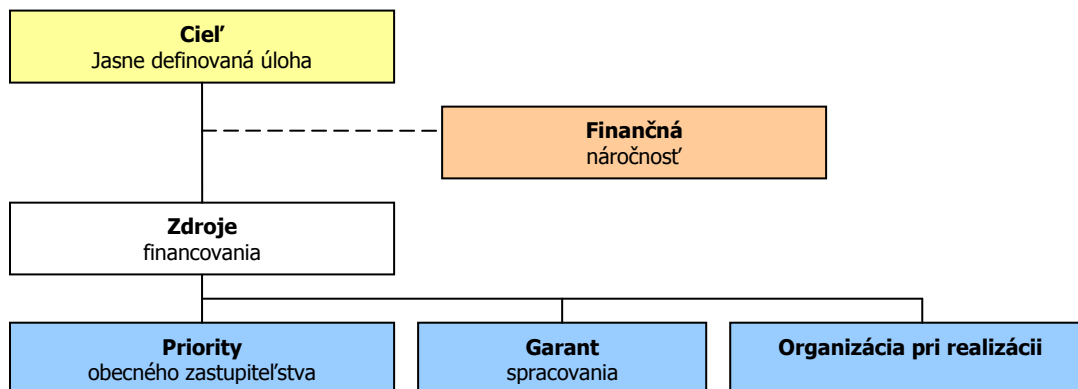
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celošťátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS obce Jesenské je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Jesenské. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

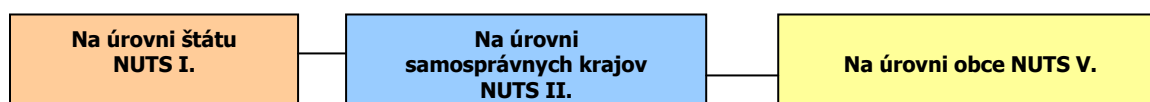
Finančné zabezpečenie

Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Jesenské nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS obce Jesenské boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality

tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Jesenské má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

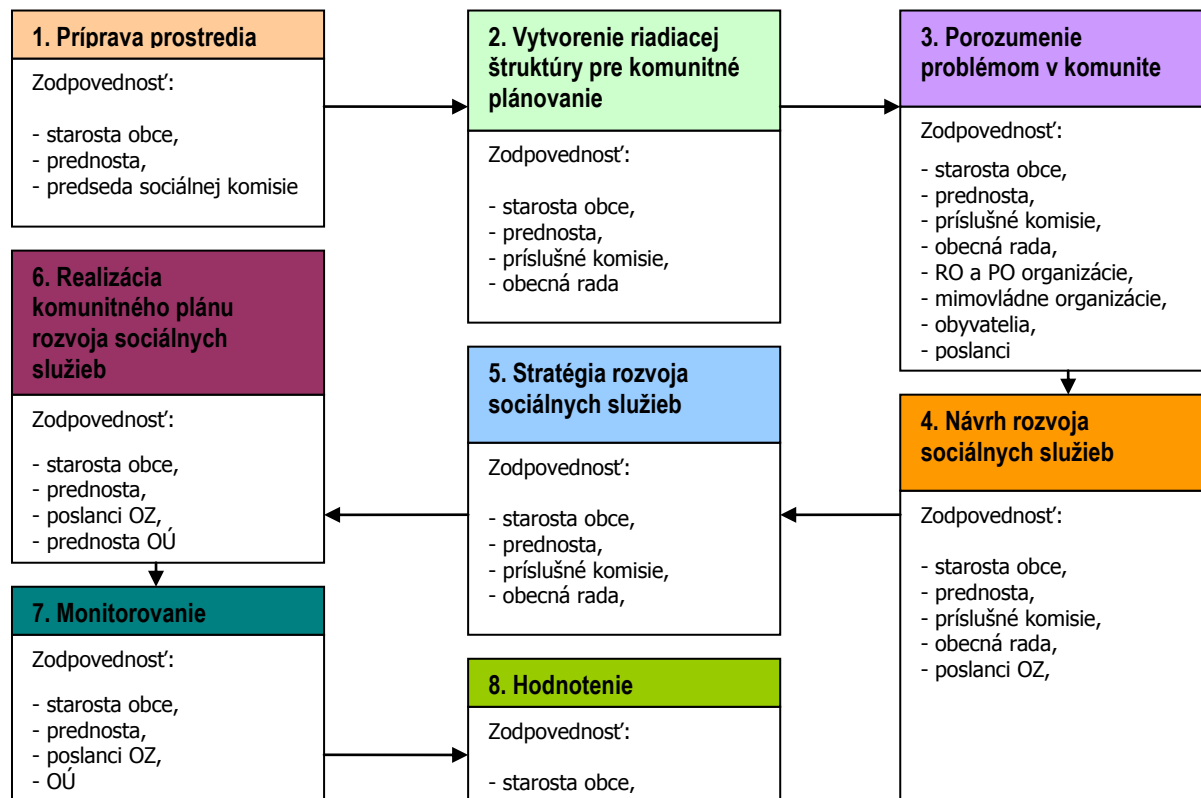
- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 4) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 5) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 6) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti pre sociálnu oblasť:

- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

0.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	- Vyvolanie dopytu v obci Jesenské. - Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	- Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	- Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	- hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	- Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	- Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

1. Sociálno – ekonomická analýza

1.1. Základná charakteristika obce

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu R.Sobota súčasťou Vyššieho územného celku B.Bystrica.

Základná charakteristika obce Jesenské (k 31.12.2014)

Kód obce	515001
Názov okresu	R.Sobota
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	obec
PSČ	980 02
Telefónne smerové číslo	+421-47
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1274
Nadmorská výška obce - mesta v m	186
Celková výmera územia obce [km ²]	17,14
Hustota obyvateľstva na km ²	130,46
Zdroj: ŠÚ SR	

Obec leží v juhozápadnej časti Rimavskej kotliny, 10 km južne od Rimavskej Soboty. Východným okrajom preteká rieka Rimava, do ktorej sa južne od obce vlieva Gortva. Cez Jesenské prechádza cesta II/571 a železničná trať Zvolen – Košice, na ktorú sa tu pripája trať z Rimavskej Soboty a Brezna (20.10.2015, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Jesensk%C3%A9_\(okres_Rimavsk%C3%A1_Sobota\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Jesensk%C3%A9_(okres_Rimavsk%C3%A1_Sobota)))).

1.1.0. História

Jesenské, leží v Stredoslovenskom kraji v Rimavskej kotline, 11 km na JV od Rimavskej Soboty. Prvá písomná zmienka je z roku 1274, kde je obec uvádzaná pod názvom Feled. Postupne sa názov menil v r. 1773 na Feledince, r. 1920 Feled, Veledín, r. 1927 Feledince až do roku 1948, kedy bol zmenený na Jesenské, podľa slovenského básnika a spisovateľa Janka Jesenského. A v maďarskom jazyku sa dodnes používa názov obce „Feled“. Obec bola vlastníctvom Rátoltyovcov, 15. storočí sa obec spomína ako majetok Felediovcov, v 16. storočí a Lórantffyovcov a po nich patrila viacerým zemanským rodinám. Neskôr patrila gemerskému a následne hajnáčskemu hradnému panstvu. Veľmi trpela za tureckej okupácie, najmä však v 18. storočí od zemepánskej rodiny Vayovcov, keď podaní úplne schudobneli. Roku 1773 mala 20 usadlostí. Roku 1818 mala 54 domov a 414 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. Od druhej polovice 19. storočia bola sídlom slúžnovského obvodu. Poľnohospodárskou obcou bola aj za 1. ČSR. Trpela nezamestnanosťou. (Roku 1938 – 44 pripojená k Maďarsku). Do roku 1949 obec bola sídlom okresu. Ako okresné sídlo mala 27 dedín a 26 osád. Počas okupácie tu pôsobila ilegálna skupina odporu. Po oslobodení bol zaznamenaný rozvoj obce. V súpise pamiatok na Slovensku je obec Jesenské vedené ako skupinová cestná dedina. Obec za Rakúsko-Uhorskej monarchie mala úradný názov Feled. Po prevrate r. 1918 pomenovaná bola krátky čas na Veledín a Veladín, od r 1922 Feled a Feledince, od 1.1.1950 Jesenské. Tu bolo asi od konca 19. storočia sídlo okresu prenesené z Rimavskej Seči, ktoré dňom 1.1.1951 bolo zrušené a obec pripojená do okresu Rimavská Sobota (20.10.2015, <http://www.jesenske.sk/o-obci/historia/>).

1.1.1. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Územie predmetného sídelného útvaru je vymedzené v rámci katastrálnych hraníc obce Jesenské. Katastrálne územie obce leží v juhozápadnej časti okresu Rimavská Sobota a hraničí s katastrálnymi územiami obcí Rimavské Janovce, Pavlovce, Širkovce, Hostice, Gemerské Dechtáre, Hodejovce a Gortva. Celková výmera katastrálneho územia je 1 714 ha. Riešené územie vytvára mierne kopcovitý terén okolo koryta rieky Gortvy a Rimavy. Územie je do značnej miery zastavané, najmä v centrálnej

časti a pozdĺž komunikácií. Prevláda individuálna bytová zástavba, doplnená plochami občianskej vybavenosti a výroby. Základný komunikačný systém tvoria štátne cesty 11/571 a 111/57124, ktoré sú husto obostavané. Juhovýchodnú časť riešeného územia lemuje železničná trať č. 160 a 174.

Typológia pôd v oblasti je značne homogénna. Pôdy na nivách Rimavy a Godvy patria väčšinou medzi fluvizeme typické, menej čiemice typické a glejové subtypy týchto pôd. Na vrcholových častiach chrbtov pahorkatiny Rimavskej kotliny a Cerovej vrchoviny sa nachádza mozaika pseudoglejov typických na sprašových hlinách, hnedozerní pseudoglejových na sprašových hlinách s hnedozemami erodovanými a regozemami na neogénnych jemnozrnných karbonátových sedimentoch (slienité íly, aleurity s vložkami pieskov). Fluvizeme typické a fluvizeme glejové sú slabo kyslé pôdy s obsahom humusu okolo 3 %, s 0,3 až 0,4 m hrubým humusovým horizontom, vyskytujúce sa v nive Rimavy. Na nízkej terase Slanej a Blhu sa vyskytujú čiemice typické a čiemice glejové s 0,4 až 0,6 m hrubým tmavým humusovým horizontom a s neutrálnou pôdnou reakciou. Patria k najproduktívnejším pôdam územia. Pseudogleje typické sú slabo kyslé, až kyslé pôdy, s nízkym obsahom humusu a zrnitostne ťažšou podornicou. Na mnohých lokalitách sa v podornici týchto pôd vyskytujú tmavé humózne pochované horizonty, ktoré však nemajú väčší praktický význam. Pseudogleje sú rozšírené na plochých častiach pahorkatiny Rimavskej kotliny a sú väčšinou odvodnené drenážou. Hnedozeme pseudoglejové a hnedozeme erodované sú slabo kyslé pôdy s nízkym obsahom humusu a so zrnitostne homogénnym profilom. Hnedozeme erodované sa vyskytujú na členitejšej časti kotlinovej pahorkatiny spolu s regozemami typickými, ktoré majú veľmi tenký humusový horizont a neutrálnu reakciu. Sú to v podstate navetralé neogénne slienité íly a aleurity s vložkami pieskov vystupujúce na povrch. Na mozaike hnedozemí erodovaných a regozemí sa vyskytujú lesné pôdy, ale aj veľká časť poľnohospodárskych pôd. Eróziou sú v strednej, až silnej miere ohrozené najmä hnedozeme a regozeme, pretože sa väčšinou vyskytujú na svahoch so stredným, až veľkým sklonom. Sú náchylné na utláčanie a pri prejazdoch ťažších dopravných prostriedkov hrozí deštrukcia ich tenkého humusového horizontu. Väčšina poľnohospodárskych pôd okresu, okrem hnedozemí erodovaných, regozemí, fluvizemí a čiernic, je náchylná na zakysľovanie. Na znižovanie obsahu humusu a živín sú náchylné všetky pôdy na pahorkatine, ak sa dlhšie vyradia z poľnohospodárskeho využívania. V prípade ich kontaminácie zostáva najmä v pseudoglejoch veľká časť rizikových látok v pohyblivých formách.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Jesenské od roku 2004.

Výmera územia v ha.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celk. výmera úz. obce	1713,9	1713,9	1713,9	1713,9	1713,9	1713,9	1713,9	1713,9	1713,9	1713,9	1713,9
Poľnohosp. pôda - spolu	1056,5	1056,4	1056,1	1056,1	1053,8	1052,6	1052,5	1053,7	1053,6	1053,3	1053,3
- orná pôda	696,1	696,1	695,9	695,9	693,6	693,0	693,0	693,9	693,8	693,6	693,5
- vinica	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
- záhrada	28,2	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,2	28,3
- ovocný sad	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
- trvalý trávny porast	330,7	330,7	330,7	330,7	330,7	330,0	330,0	330,3	330,3	330,1	330,1
Nepoľnoh. pôda - spolu	657,4	657,6	657,8	657,8	660,1	661,3	661,4	660,3	660,3	660,6	660,6
- lesný pozemok	486,7	486,7	486,7	486,7	486,7	486,7	486,7	486,7	486,7	486,7	486,7
- vodná plocha	25,6	25,6	25,6	25,6	25,6	25,1	25,1	25,1	25,1	25,1	25,1
- zast. plocha a nádv.	130,8	131,0	131,2	131,2	133,5	134,0	134,1	133,0	133,2	133,5	133,5
- ostatná plocha	14,4	14,4	14,4	14,4	14,4	15,6	15,6	15,5	15,3	15,3	15,3

Zdroj: 20.1.2015, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z celkového hľadiska dochádza k redukcii poľnohospodárskej pôdy. K najväčším negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade ornej pôdy, ktorej výmera klesla do roku 2014 na 693,5 ha. K miernemu poklesu došlo aj v prípade TTP. Trvalé trávnaté porasty klesli na 330,1 ha. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy stúpila na 660,6 ha. Zastavané plochy a nádvoria stúpili na 133,5 ha. K poklesu došlo v prípade vodných plôch, ktorých výmera klesla na 25,1 ha. Špecifickým prostredím je niva rieky Rimava a Gortva. Rieky v tomto regióne sprevádzajú lužné pôdy, ktoré tvoriaca súvislý pás. Ich využitie spočíva v pestovaní poľnohospodárskych plodín. Jestvujúci pôdny fond má pomerne

vysoký podiel ornej pôdy prevažne vyššej výnosnosti, preto v rámci miestneho poľnohospodárstva rastlinná produkcia prevažuje nad živočíšnou. Najlepšia pôda sa vyskytuje v blízkosti vodných tokov.

Vodstvo

Priamo cez obec pretekajú 2 významné vodné toky: Rimava a Gortva. V zmysle hydrogeologickej rajonizácie SR z roku 1981 (Šuba J. a kol. SHMU Bratislava) spadá katastrálne územie Jesenské do štyroch hydrogeologických rajónov:

Q 132 Kvartér Rimavskej kotliny

Rajón zahrňuje náplavy a terasy Slanej od Čoltova po št. hranicu a dolných tokov Turca od Gemerskej Vsi, Blhu od Teplého Vrchu, Rimavy od Veľkých Teriakoviec a Gortvy od Hodejova. V riešenom území sú kolektormi podzemných vôd štrky a piesky údolných nív Rimavy a Gortvy prikruté fluvialnými hlinami. Hrúbka fluvialných sedimentov dosahuje 4,2 - 5,5m. Priepustnosť pórová, hladina podzemných vôd voľná v hydraulickej spojitosti s povrchovým tokom. V náplavoch Rimavy pri Jesenskom boli overené výdatnosti studní do 9,0 l.s⁻¹. V tomto hydrogeologickom rajóne (mimo k.ú. Jesenské) sa nachádza pôvodný zdroj vodovodu studňa RH-9 s doporučenou výdatnosťou Q = 7,0 l.s⁻¹.

NV 134 Neogén Z časti Rimavskej kotliny a Pokorádzska tabuľa

Rajón zahrňuje územie medzi údoliami Blhu na východe a Rimavy na západe. Rajón zasahuje do riešeného územia nepodstatnou časťou vo východnom výbežku k.ú.

NV 135 Neogén východnej časti Cerovej vrchoviny

Rajón zahrňuje sl. časť vrchoviny, spadajúcu do čiastkového povodia Slanej. Je budovaný sedimentmi neogénu, komplex pieskovcov a ílovcov s prevahou ílovcov. Priepustnosť puklinovo-pórová, hladina podzemnej vody napätá. Sedimenty vzhľadom na nevhodné litologické zloženie tvoria bariéru vodám z priepustnejších sedimentov. Rajón zaberá časť katastrálneho územia na juh od Gortvy.

N 136 Neogén východnej časti Oždianskej pahorkatiny

Rajón zahrňuje okraj Rimavskej kotliny medzi údolím Rimavy a rozvodnicou s Ipľom. Je budovaný veľmi málo priepustnými sedimentami (štrky a piesky prekryté sprašovými hlinami), ktoré neumožňujú významnejšiu akumuláciu podzemných vôd, a to ani v prípadoch, keď sa pod nimi nachádzajú polohy priepustných materiálov. V riešenom území sa jedná o terasu lemujúcu údolie Rimavy z pravej strany. Podzemná voda vystupuje v podobe vrstevných zamokrení na terénnych stupňoch, alebo prestupuje skryte do fluvialných sedimentov poriečnej nivy. V oblasti je snehovo-dažďový typ režimu odtoku vody. Nadpriemerne bohaté na vodu sú mesiace marec a apríl, resp. február až apríl, a aj november a december. Najvyššie mesačné prietoky bývajú v marci alebo februári, najnižšie v septembri. Riešené územie odvodňuje Rimava, ktorá je pravostranným prítokom Slanej. Pramení vo Veporských vrchoch pod Fabovou hoi'ou vo výške okolo 1126 m n.m., ústi pri Lenartovciach vo výške 152 m n.m. Má dĺžku 88 km, plocha povodia je 1380 km². Najvýznamnejším prítokom Rimavy v riešenom území je pravostranný prítok Gortva, ktorá pramení v Cerovej vrchovine. Oba toky sú v k.ú. Jesenské vyrovnané a Katastrálne územie Jesenské z hydrologického hľadiska spadá do čiastkového povodia Slanej, základného povodia Rimavy, číslo hydrologického poradia 4-31-03 Rimava a časť povodia Slanej od Rimavy po št. hranicu. Hlavným tokom v riešenom území je rieka Rimava pretekajúca územím zo severu na juh v úseku rkrri cca 20,8 - 23,2 tj. 2,4 km. Po sútoku s Gortvou opúšťa katastrálne územie. Riečnu sieť v území tvoria prirodzené a umelé prítoky Rimavy. Jediným prirodzeným prítokom je pravostranný prítok Rimavy, riečka Gortva, č. hydr.poradia 4-31-03-092 s pravostranným prítokom Čenísky potok. Gortva ústi do Rimavy na hranici katastrálneho územia. Čenísky potok tvorí katastrálnu hranicu. Povrchové vnútorné vody zo zahrádzovaného územia odvádzajú melioračné kanály. Režim odtoku je dažďovo - snehový s akumuláciou v decembri a januári, vysokou vodnosťou vo februári až apríli. Najvyššie priemerné mesačné prietoky sú v marci, najnižšie v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy.

Fauna a flóra

Podľa fytogeografického členenia flóry Slovenska patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale) a panónskej flóry (Pannonicum), obvodu pramatranskej xerothermnej

flóry (Matricum), okresu Ipeľsko - Rimavská brázda. Geologické podmienky, tvar reliéfu a pôdo - klimatické pomery umožnili v postglaciáli vznik rôznych typov lesných porastov. Prevládajúcim typom lesných spoločenstiev boli dubovo - hrabové lesy z podzväzov *Quercus robur* - *Carpinenion betuli* a *Carici pilosae* - *Carpinenion betuli* vyvinuté v kotlinách južného Slovenska. V ich stromovom poschodí dominovali dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*) a buk lesný (*Fagus sylvatica*), ku ktorým pristupovali javory (*Acer* spp.), bresty (*Ulmus* spp.) a jasene (*Fraxinus* spp.). V bohatej krovinnej a bylinnej etáži boli zastúpené vyššie spomínané dreviny, z bylín lipkavec lesný (*Galium sylvaticum*), čermel' hájny (*Melampyrum nemorosum*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), reznáčka hájna (*Dactylis polygama*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*). Na suchších miestach boli vytvorené vhodné podmienky pre existenciu dubových nátržníkových lesov (*Potentilla albae* - *Quercion*) a dubovo-cerových lesov (*Quercetum petrae* - *cerris* s.l.). Vedúcimi druhmi boli dub zimný (*Quercus petraea*), dub cerový (*Quercus cerris*). Floristicky boli veľmi bohaté, s prítomnosťou ostrice horskej (*Carex montana*), nátržníka bieleho (*Potentilla alba*), lipnice úzkolistej (*Poa angustifolia*), mrvce perovitej (*Brachypodium pinnatum*). Údolia vodných tokov a širšie nivy pôvodne pokrývali lužné lesy z podzväzu *Ulmion*. Charakteristickými drevinami boli jaseň úzkolistý aj štíhly (*Fraxinus angustifolia*, *F. excelsior*), dub letný (*Quercus robur*), čremcha strapcovitá (*Padus racemosa*), topole (*Populus* spp.). Väčšia časť týchto lesov bola však za rôznymi účelmi vyrúbaná a premenená na pastviny, lúky, ornú pôdu a ľudské sídla. Pôvodná vegetácia v kotlinách pretrvala len v nepatrných zvyškoch. Územie je prevažne odlesnené. Súvislejšie dubové a dubovo - hrabové panónske lesy sa zachovali pozdĺž štátnej hranice s Maďarskom. Lužné lesy rozšírené na alúviách Rimavy a Gortvy boli v minulosti vyrúbané. Ostali po nich len zvyšky brehových porastov, ktoré sa však nenachádzajú v k.ú. Jesenské. Vlhkomilná vegetácia sa sekundárne vyvinula pri upravených vodných tokoch ako ich sprievodná pobrežná vegetácia. Porasty pobrežného vegetačného krytu zo zväzu *Phragmites communis* sú tvorené pálkou širokolistou (*Typha latifolia*), pálkou úzkolistou (*Typha angustifolia*), trstou obyčajnou (*Phragmites australis*) a ostricami (*Carex* spp.). V lesoch prírodné podmienky reprezentuje dubový, bukovo - dubový a dubovo - bukový lesný vegetačný stupeň. Prevažujúcou drevinou je dub zimný. V menšej miere sa vyskytujú cer, hrab, agát, buk, borovica obyčajná a čierna. Katastrálne územie obce Jesenské predstavuje prevažne poľnohospodársku krajinu intenzívne využívanú na produkciu poľnohospodárskych plodín. Pôvodný charakter krajiny sa tu nezachoval, najviac sa mu približuje komplex lesov v jeho južnej časti. Melioráciami a reguláciami došlo v údoliach tokov k degradácii prírodného prostredia. Geologický podklad a geografická poloha predurčuje k extrémnejším a vyhranenejším spoločenstvám živočíšnych druhov. Prevažujú spoločenstvá panónskych skupín viazaných na teplejšie svahy, tufové stráne a vodné prostredie. Z pôvodných krajinných štruktúr a biotopov sa zachovali iba torza v podobe mŕtvych ramien, ktoré sú silne degradované navážkami komunálneho odpadu. Osobitý vplyv na živočíšne spoločenstvá môže mať aj charakter poľnohospodárskej veľkovýroby zameraný v minulosti na produkciu cukrovej repy. Z mimolesnej drevinnej zelene výraznými líniovými krajinno - štruktúrnymi prvkami sú brehovité porasty Rimavy a ovocnými stromami lemované okraje ciest. V otvorenej poľnohospodárskej krajine mimolesná drevinná zeleň chýba. Do celkovej štruktúry krajiny chýba územiu prechodná zóna medzi poľnohospodárskou pôdou a lesnými spoločenstvami vo forme podmáčaných lúk a pasienkov na rovine. Spoločenstvá živočíšnych druhov sú prísne viazané na izolované spoločenstvá biotopov, tvoriacich v krajine posledné refúgiá vzájomne neprepojených lokalít.

1.1.2. Klimatické pomery

Teplotné pomery

Rimavská kotlina patrí do teplej a suchej klimatickej oblasti s vysokou amplitúdou teploty vzduchu. Absolútne maximálna teplota vzduchu tu dosahuje 38 °C a absolútne minimálna teplota vzduchu klesá až na -34 °C. Nižšie uvedené tabuľky udávajú hodnoty namerané v meteorologickej stanici v Rimavskej Sobotě, ktorá sa nachádza najbližšie k riešenému územiu. Údolie a kotlinové polohy v oblasti Rimavskej Soboty majú teplú klímu. Priemerné ročné teploty vzduchu tu dosahujú 8,5 - 9,0 °C. Tieto oblasti sú náchylné na výskyt horúčav až 38,5 °C i na výskyt silných mrazov s poklesom minimálnej teploty vzduchu v Rimavskej kotline až na -34 °C. V údolných oblastiach Rimavskej kotliny maximálne teploty vzduchu 30 °C a viac vystupujú priemerne počas 13 dní, v mimoriadne teplých rokoch (1992) až 45 dní a minimálne teploty vzduchu klesajú pod -10 °C priemerne počas 23 dní a pri tuhých zimách až 60 dní. Maximálna teplota vzduchu vystupuje na 25 °C a viac (letný deň) v kotlinových oblastiach priemerne 50 - 66 dní, v podhorských oblastiach 40 - 50 dní. Teplé obdobie vymedzené priemernou dennou teplotou vzduchu 15 °C a viac trvá priemerne od konca druhej dekády mája do začiatku druhej dekády septembra, t.j. 110 - 120 dní. Mrazové obdobie vymedzené priemernou dennou teplotou vzduchu 0°C a menej trvá priemerne od začiatku druhej dekády decembra do konca februára, t.j. 70 - 80 dní. Nočné mrazy (mrazový deň) sa v Rimavskej kotline vyskytujú priemerne 120-130 dní a celodenné mrazy (ľadový deň) počas 30 - 40 dní. Priemerné ročné teploty v jednotlivých mesiacoch sa pohybujú v rozmedzí od -3,7 do 19,2 °C pričom sa prejavuje trend ku každoročnému zvyšovaniu priemerných teplôt. Absolútne maximálne teploty boli v

obci namerané v mesiaci august, kde teplota vystúpila na 38 °C. Najvyššia januárová teplota bola nameraná v hodnote 13,3 °C. V sledovanom období bola najnižšia absolútna teplota nameraná vo februári, keď teplota klesla na - 34 °C. V letných mesiacoch bola najnižšia absolútna teplota nameraná v auguste a júni, kde klesla teplota na 0,8 a 0,6 °C. Priemerný počet dní v jednotlivých mesiacoch s tropickými teplotami prezentuje tabuľka č. 4. Najvyšší počet priemerných dní s tropickými hodnotami teplôt bol nameraný v mesiaci júl a august. Tropicné dni sa vyskytujú pomenej ešte v mesiacoch máj, jún a september. V prípade mesiacov s výskytom silných mrazov je najsilnejším mesiacom mesiac január, kde sa priemerne vyskytuje až 10 dní. Pomerne silne zastúpené mesiace sú mesiace december a február. V poslednom období, najmä v rokoch 1988-1995, dochádzalo k častejším výkyvom teploty vzduchu od normálu, s tendenciou k otepľovaniu. Pritom priemerná ročná teplota vzduchu za toto osemročné teplé obdobie prevyšovala normál v Rimavskej Sobote o 0,9 °C. Teplé periódy počasia sa vyskytovali najmä v zime a v lete. Mimoriadne teplo bolo v januári 1988, vo februári 1990, 1994 i 1995, kedy priemerné mesačné teploty vzduchu prevyšovali normál o 4 až 5 °C, v júli 1994 a 1995 o 3-4 °C a v auguste 1992 o 5,6 °C.

Vlhkosť vzduchu a zrážkové pomery

Údolné a kotlinové oblasti majú suchú až málo vlhkú klímu. Priemerné ročné úhrny zrážok tu dosahujú 620 - 670 mm. Maximálne ročné úhrny zrážok dosahujú v predmetnom území 950 - 1050 mm, vo vlhších podhoroch až 1100 mm. Minimálne ročné úhrny zrážok dosahujú zväčša na 390-440 mm, v Rimavskej kotline klesajú na 340 - 350 mm. Sucho v trvaní 30 - 35 dní sa vyskytuje priemerne raz za dva roky, v trvaní 80 - 86 dní raz za 100 rokov. Za sucha dosahujú mesačné úhrny zrážok prevažne 0 - 8 mm a iba v máji až júli sú miestami vyššie. Priemerne sa tu vyskytuje 27 - 32 dní s búrkou za rok. Spravidla raz za rok sú sprevádzané lejakom s intenzitou 15 - minútového dažďa 136 - 145 I.s⁻¹.ha⁻¹ a raz za desať rokov katastrofálnym lejakom, pri ktorom priemerná intenzita 15 - minútového dažďa dosahuje 217 - 268 I.s⁻¹.ha⁻¹. Maximálna intenzita 15-minútového dažďa môže v tejto oblasti dosiahnuť raz za 100 rokov 360 - 402 I.s⁻¹.ha⁻¹. Zrážky s denným úhrnom 1 mm a viac sa vyskytujú priemerne 90 - 100 dní a výdatnejšie zrážky (s úhrnom 10 mm a viac) 17 - 24 dní. Najväčší úhrn spadnutých zrážok sa v priemere vyskytuje v mesiaci jún a júl, naopak najmenší úhrn v mesiacoch január, február a marec. Čo sa týka maximálnych nameraných úhrnov zrážok, tie boli namerané v mesiaci jún, kde celkovo spadlo až 217 mm za mesiac. Mesiacom s druhou maximálnou nameranou hodnotou je mesiac august, kedy spadlo celkovo 182 mm. Zrážky mali v posledných dvadsiatich rokoch klesajúci trend. Ročný priemerný úhrn zrážok bol v období 1981-1995 v Rimavskej kotline o 10 - 12 % nižší v porovnaní s normálom. Sucho sa najvýraznejšie prejavilo v Rimavskej Sobote v roku 1986, kedy tu napadlo 417 mm, v roku 1992 iba 409 mm a v roku 1993 len 405 mm zrážok, t.j. 67 - 65 % normálového ročného úhrnu. V posledných rokoch dochádzalo k častejšiemu výskytu mimoriadne suchých ako mimoriadne vlhkých období. Celkovo v posledných rokoch prevládali suchší ráz klímy s nerovnomerným rozdelením zrážok počas roka, s výraznejšie častejším výskytom suchých a občasným výskytom vlhších období počasia. Premennivosť a výkyvy zrážok od maxima k minimu mali teda vzostupný a priemerné úhrny zrážok klesajúci trend.

Snehové pomery

V zimnom období sa zrážky vo forme sneženia vyskytujú v kotlinách priemerne počas 28 - 35 dní, v podhoroch až 40 dní. Snehová pokrývka sa vyskytuje priemerne od začiatku decembra do začiatku druhej dekády marca, vo vyšších podhorských polohách od začiatku druhej dekády novembra do začiatku tretej dekády marca. Jej trvanie je ale v priebehu zimy často prerušované, a tak sa na zemskom povrchu nachádza súvislá snehová pokrývka v Rimavskej kotline priemerne 50 - 60 dní. Pri tuhých zimách dosahuje maximálne trvanie snehovej pokrývky v kotlinách i 90 - 100 dní a minimálne trvanie počas suchých a teplých zím 3-10 dní. Priemerná výška snehovej pokrývky pri vrcholení zimy dosahuje 10 - 15 cm so 46 - 68 %-nou zabezpečenosťou výskytu. Maximálna výška snehovej pokrývky dosahuje v kotlinách 60-75 cm. Vzhľadom na skutočnosť, že sa obec nachádza v južnej časti Slovenska, prevažne na rovinatom, nížinnom teréne, výška snehovej pokrývky nedosahuje vysoké hodnoty. Pravdepodobnosť jej výskytu sa zvyšuje v mesiaci január a február, pričom v ostatných mesiacoch výrazne klesá. V dôsledku častejšieho výskytu teplejších a suchších zím v posledných desaťročiach bol priemerný počet dní so snehovou pokrývkou výrazne nižší oproti normálu. Mimoriadne nízke trvanie snehovej pokrývky zväčša 0 - 4 dni bolo zaznamenané v januári 1988, 1990, 1991, 1993, 1994, vo februári 1989, 1990, 1994 i 1995, v decembri 1989, 1992 i 1994 i počas celej zimy 1994, kedy sa vyskytlo najmä v kotlinových oblastiach len 3 - 5 dní so snehovou pokrývkou s výškou do 5 cm.

Prúdenie vzduchu

V Rimavskej kotline prevláda prúdenie vzduchu pozdĺž údolí potokov, t.j. najmä zo severozápadného a severovýchodného smeru a podružné maximá sú od juhozápadu a juhovýchodu. V sledovanej oblasti je prúdenie vetra prevažne v smere severovýchodnom, ako aj severozápadnom. Najrýchlejšie priemerné prúdenie vzduchu je zaznamenané v mesiaci marec, kedy je rýchlosť vetra priemerne 3 m/s. Mesiacom s najslabším priemerným veterným prúdením je mesiac september.

Oblačnosť a slnečný svit

V Rimavskej kotline trvá priamy slnečný svit kratšie ako v susediacich oblastiach v dôsledku častejšieho výskytu hmiel. Hmly sa v Rimavskej kotline vyskytujú priemerne počas 55 - 65 dní, tu sa zaznamenávajú aj značné výkyvy v trvaní slnečného svitu. V júli 1995 mesačná suma slnečného svitu dosiahla v Rimavskej Sobote 342 hodín, t.j. o 111 hodín viac v porovnaní s normálom a v roku 1992 ročné trvanie slnečného svitu tu dosiahlo 2040 hodín, t.j. o 403 hodín viac ako normál. Vyrovnanejší režim slnečného svitu je najmä v užších dolinách a v tienistých podhorských oblastiach. Najsilnejším mesiacom v oblasti slnečného svitu je mesiac júl a august, keď počet hodín v oboch prípadoch presahuje hodnotu 200. Mesiace s najmenším počtom hodín slnečného svitu je január, december a november.

1.1.3. Technická infraštruktúra

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Vodovod, na ktorý je obec napojená, sa nachádza v správe Stredoslovenských vodární a kanalizácií, a.s.. V okolí obce sa nenachádzajú žiadne vodárenské zdroje využívané na hromadné zásobovanie pitnou vodou. Katastrálnym územím je trasovaná vetva Rimavská Sobota - Jesenské RS SKV profilu PVC DN 225, ktorá je ukončená vo vodojme Jesenské s objemom 2 x 400 m³ s kótami hladín 245/240 m n.m. Z vodojemu je obec Jesenské zásobovaná gravitačným potrubím profilu PVC DN 225 dĺžky 410 m. Od armatúrnej šachty sú dve vetvy profilu PVC DN

160, jedna južným smerom dĺžky 710 m a druhá juhovýchodným smerom dĺžky 320 m. Rozvod vody v obci zabezpečuje rozvodná sieť z potrubí PVC a PE profilov DN 160 dĺžky 3.380 m, DN 110 dĺžky 3.670 m a 2" dĺžky 300 m. Vetva PVC DN 160 (pozdĺž cesty Jesenské - Hodejov) je predĺžená do obce Gortva. Zásobovanie pitnou vodou v území mimo dosahu obecného vodovodu Jesenské zabezpečujú individuálne zdroje podzemnej vody.

V obci Jesenské je vybudovaná delená kanalizačná sieť. Dažďová kanalizácia sa nachádza takmer vo všetkých uliciach, ktorých povrch odvodňuje do toku Rimava cez viaceré výustné objekty. Do dažďovej kanalizácie sú odvodnené strechy niektorých objektov a drenáže. Splašková kanalizácia je novovybudovaná. Kanalizácia odvádza splaškové vody z rodinných domov a ostatných objektov do vybudovanej ČOV. Odpadové vody od ostatných neodkanalizovaných, prípadne nepripojených producentov sú zachytávané v žumpách, alebo sú vypúšťané cez septiky, ale aj priamo do toku Gortva, prípadne Rimava, alebo sú splaškové vody zneškodňované na vlastných pozemkoch.

Hlavným napájacím bodom pre zásobovanie riešeného územia Jesenské elektrickou energiou je z hľadiska širších územných vzťahov elektrická rozvodňa a transformovňa Rz 110/22 kV Rimavská Sobota a Rz 110/22 kV Filákov. Z týchto rozvodní a transformovní sú vyvedené 22 kV distribučné linky č. 311 a č. 323 v smere do záujmového územia a riešeného územia. Distribučné vedenia 22 kV slúžia pre rozdelenie elektrickej energie z nadradenej sústavy. Riešeným územím prechádza VN 22 kV vzdušné vedenie č. 311 a č. 323 s prierezom vodičov AlFe6 3x95 mm² a AlFe 3x70 mm² z Rz 110/22 kV Rimavská Sobota a Rz Filákov. Z tohto distribučného vedenia sú VN 22 kV vzdušnými a káblovými prípojkami pripojené stožiarové a murované distribučné trafostanice T 22/0.4 kV. Trafostanice slúžiace pre zásobovanie elektrickou energiou jestvujúcu bytovú výstavbu a občiansku vybavenosť sú označené T1-T4, T6-T8, T10, T12, T14, T156, T17 s celkovým výkonom 4260 kVA. Ostatné trafostanice T5, T9, T11, T13, T15, T20 slúžia pre zásobovanie elektrickou energiou priemyselných objektov, ACHP a súkromného sektora. T15 bude po skapacitnení napájať aj navrhovanú rómsku osadu. Prehľad jestvujúcich trafostaníc vid'. výkresovú časť. Sekundárna NN sieť je v obci budovaná prevažne ako vzdušná sieť na betónových a drevených podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia. Nová NN sekundárna sieť v novourbanizovaných zónach a lokalitách je budovaná NN káblovým zemným rozvodom. Rozvod verejného osvetlenia je v týchto zónach a lokalitách vedený na samostatných oceľových stožiarochoch s NN káblovým zemným rozvodom (ÚPN, 2011, s.12).

Severným smerom, 7,5 km od katastrálneho územia obce Jesenské prechádza diaľkový plynovod o veľmi vysokom tlaku „Bratstvo" o parametroch DN 700 mm, PN 6,4 MPa. Tento plynovod slúži ako zdroj plynu pre obec Jesenské. Trasa plynovodu je vedená pomocou VTL plynovodu DN 80, PN 6,4 MPa a končí RS 5000 Jesenské. Ako médium sa používa zemný plyn naftový s výhrevnosťou 33,5 MJm³. Výstavba plynofikácie obce začala v roku 2001 a stále pokračuje. Urbanizované územie obce Jesenské vytvára integrovanú sústavu zásobovania plynom komplexného charakteru. Plynárenské zariadenia budú prepojené a komplexne využívané. Vstupy do distribučnej siete stredotlakovej zabezpečuje jedna regulačná stanica plynu: RS VTL/STL 6,4/0,4 MPa Q = 5000 m³/h. Plošný distribučný rozvod plynu je stredotlakový s pretlakom plynu do 400 kPa s doregulovaním tlaku pri odberných miestach. Pre rodinné domy a nízkopodlažné objekty bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody je komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje plynovými pecami. V bytových domoch sa používa plyn na varenie, nakoľko vykurovanie a ohrev teplej vody sa realizuje z mimobytového centrálneho, alebo okrskového zdroja tepla. V objektoch občianskej vybavenosti, výrobných a nevýrobných služieb a malého priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby. Veľkoodberatelia plynu používajú zemný plyn ako hlavné, alebo doplnkové palivo pri výrobe tepla.

1.2. Popis lokality

1.2.1. Alokácia

Územie predmetného sídelného útvaru je vymedzené v rámci katastrálnych hraníc obce Jesenské. Katastrálne územie obce leží v juhozápadnej časti okresu Rimavská Sobota a hraničí s katastrálnymi územiami obcí Rimavské Janovce, Pavlovce, Šírkovce, Hostice, Gemerské Dechtáre, Hodejovce a Gortva. Celková výmera katastrálneho územia je 1 714 ha. Riešené územie vytvára mierne kopcovitý terén okolo koryta rieky Gortvy a Rimavy. Územie je do značnej miery zastavané, najmä v centrálnej časti a pozdĺž komunikácií. Prevláda individuálna bytová zástavba, doplnená plochami občianskej vybavenosti a výroby. Základný komunikačný systém tvoria štátne cesty 11/571 a 111/57124, ktoré sú husto obostavané. Juhovýchodnú časť riešeného územia lemuje železničná trať č. 160 a 174.

1.2.2. Reliéf a geomorfológia

Z geomorfologického hľadiska územie obce Jesenské leží v juhozápadnej časti Rimavskej kotliny, na nive a terase Rimavy. Prevažne odlesnený chotár na rovine, pahorkatine a vrchovine tvoria tret'ohorné pieskovce a sliene, sčasti pokryté riečnymi uloženinami a sprašovými hlinami. Dubovo – hrabové lesy, dubobučiny a agáciny sú hlavne v južnej vyvýšenej časti. Pozdĺž toku Rimavy sa vytvoril systém terás. Prevládajú hnedozemné, nivné, lužné a ilimerizované pôdy, Nadmorská výška v strede obce je 185 m n.m, v chotári sa pohybuje od 178 do 325 m n.m. (ÚPN, 2011, s.18).

Riešené územie patrí do oblasti Vnútrotných Karpát, do dvoch základných geomorfologických jednotiek, Juhoslovenskej kotliny a Cerovej vrchoviny. Juhoslovenská kotlina - brázdovito pretiahnutá depresia Lučensko - košickej znížiny. Nízka poloha (128 - 390 m n.m.) a otvorenosť smerom na juh ju zaraduje k našim najteplejším nízkym kotlinám. Delí sa na tri plytšie, vzájomne slabo oddelené kotliny (Rimavská, Lučenská a Ipeľská). Neogénnu výplň málo odolných morských a jazerných sedimentov toky rozrezali na široké chrbty až plošinky so zvyškami poriečnej rovne a široké, plytké, obvykle úvalinové doliny a vytvorili rozlične široké nivy a terasy (najmä v Rimavskej kotline). Miestami sa vyskytujú neovulkanické pyroklastiká. Z neogénnych sedimentov značné plochy zaberá poltárska štrková formácia. Väčšie súvislé plochy v Rimavskej kotline zaberajú spraše a sprašové hliny. Na východnom okraji vystupuje aj mezozoikum. Prevažuje pahorkatinný reliéf, ktorý na nivách a terasách prechádza do rovinného, na rozhraní kotlin a v susedstve pohorí (najmä v severovýchodnej časti) až do podvrchovinného. Cerová vrchovina - časť pohoria Cserhát, ktoré z MR prechádza na naše územie. Podstatnú časť vulkanitov tvoria čadiče, výnimkou je juhozápadná časť s ostrovmi andezitov a ryolitových tufov zo starších fáz vulkanizmu. Čadiče sa vyliali do depresí ako lávové prúdy, resp. pokrovy koncom vulkanického obdobia. Mäkké neogénne horniny v ich susedstve boli odnesené a vznikli v nich doliny, resp. brázdy (Fil'akovská, Šurická) až kotliny (Baštianska, Hostická) s pahorkatinným reliéfom, kým čadiče tvoria chrbty a vrcha až plošinky (Medvedia planina 671 m, Pohanský vrch 587 m, Veľký Bučôň 514 m a ďalšie) vrchovinného rázu (inverzný reliéf). Skalnými formami vynikajú vypreparované sopečné sopúchy (Soví vrch, hradný vrch Hajnáčka a i.).

1.3. Demografický vývoj

Nasledujúca časť prezentuje štruktúru obyvateľstva podľa jednotlivých charakteristík, ako vek, vierovyznanie, vzdelanosť, pohlavie, atď.. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Jesenské a jej jednotlivých častiach k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Jesenské (rok 2011 – SODB 2011)					
	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
obec Jesenské	2193	1109	363	263	1567
Cífra	66	30	7	14	45
Doma	10	5	2	1	7
Jesenské	2117	1074	354	248	1515

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 2193 obyvateľov, pričom žien bolo 1109. Ekonomicky činné obyvateľstvo tvorilo 1567 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Jesenské podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania značne homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (61,12 %). Celkovo 10,63 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícke	1369	61,12
Bez vyznania	238	10,63
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	41	1,83
Gréckokatolícke	6	0,27
Evanjelická cirkev metodistická	6	0,27
Ostatné	7	0,31
Pravoslávna cirkev	1	0,04
Kresťanské zbory	12	0,54
Reformovaná kresťanská cirkev	162	7,23
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	63	2,81
Nezistené	288	12,86

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 12,86 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia gréckokatolíckeho a evanjelického vierovyznania.

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k maďarskej (49,29 %) a k slovenskej národnosti – 29,38 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,18 %) a poľská národnosť (0,04 %). Rómska národnosť bola zastúpená 10,71 %. S nezistenou národnosťou je v obci 8,21 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Maďarská	1104	49,29	
Slovenská	658	29,38	
Nezistená	184	8,21	
Poľská	1	0,04	
Česká	4	0,18	
Ostatné	2	0,09	
Rómska	240	10,71	

Zdroj: www.statistics.sk

1.3.1. Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Jesenské bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Jesenské 1.1.	2266	2281	2287	2279	2266	2261	2244	2193	2192	2238	2240
Jesenské 30.6.	2272	2292	2290	2271	2264	2242	2242	2192,5	2215	2239	2238
Jesenské 31.12.	2281	2287	2279	2266	2261	2244	2257	2192	2238	2240	2236
muži	1118	1122	1123	1117	1110	1096	1104	1083	1096	1110	1111
ženy	1154	1170	1167	1154	1154	1146	1138	1110	1119	1130	1128
Index	-	1,003	0,997	0,994	0,998	0,992	1,006	0,971	1,021	1,001	0,998
Priemer Ix											0,998

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov klesol o 1,97 %. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,998, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,17 %. V roku 2011 bol zaznamenaný pokles o 65 obyvateľov a nasledujúci rok 2012 bol zaznamenaný nárast o 46 obyvateľov. K poklesu obyvateľov došlo hlavne v rokoch 2007 až 2009.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2004 dosiahla hustota hodnotu 132,56 a do roku 2014 stúpila na hodnotu 130,58.

Hustota obyvateľov na km2 k 31.12. podľa územie a rok											
Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SR	109,77	109,87	109,95	110,08	110,26	110,5	110,75	110,09	110,28	110,4	110,51
okr. R.Sobota	56,31	56,26	56,14	56,02	56,13	56,12	56,22	57,72	57,68	57,65	57,62
Obec Jesenské	132,56	133,73	133,61	132,5	132,09	130,81	130,81	127,92	129,23	130,64	130,58

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.2. Prirodzený prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Jesenské.

Prírodný prírastok

Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. R.Sobota HMPP	0,63	0,5	0,81	0,72	0,56	1,61	1,29	0,77	1,14	1,14	1,52
prírodný prírastok	4	8	1	-1	-4	-9	6	8	2	1	-7
hrubá miera pr. prír.	1,76	3,49	0,44	-0,44	-1,77	-4,01	2,68	3,65	0,9	0,45	-3,13

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov v roku 2008 až 2009 a v roku 2014. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2005 a 2011. K najväčšiemu, poklesu došlo v roku 2009 a 2014.

1.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Jesenské. V medziročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2010, kedy hrubá miera dosiahla 12,44. Do roku 2014 klesol tento počet na 11,52. V súčasnosti je v obci vyrovnaný trend, aj keď vývoj počtu narodených v obci ovplyvnila ekonomická kríza. Pokles pôrodnosti sa znížil práve v roku 2008, kedy sa začali naplno prejavovať následky. Od tohto roku ale pôrodnosť zaznamenala nárast až do roku 2012. V roku 2014 bolo v obci 19 živonarodených detí.

Počet živonarodených

Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. R.Sobota HM	11,9	12,05	12,27	12,1	11,95	12,39	12,44	11,57	11,3	10,96	11,52
narodení	30	25	27	28	19	21	25	26	27	20	19
živonarodení	30	25	26	28	19	21	25	26	27	20	19
hrubá miera živorod.	13,2	10,91	11,35	12,33	8,39	9,37	11,15	11,86	12,19	8,93	8,49

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje mierny nárast. V obci nie je možné identifikovať trend. Najviac potratov bolo evidovaných v roku 2009.

Počet potratov

Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. R.Sobota HM	5,55	5,55	4,89	5,1	4,9	4,78	4,85	4,96	4,31	4,74	4,35
potratovosť	8	13	15	11	9	22	12	16	11	13	10
hrubá miera potratovosti	3,52	5,67	6,55	4,84	3,98	9,81	5,35	7,3	4,97	5,81	4,47
index potratovosti	26,67	52	55,56	39,29	47,37	104,76	48	61,54	40,74	65	52,63
ukončené tehotenstvá	38	38	42	39	28	43	37	42	38	33	29
hrubá miera uk. tehot.	16,73	16,58	18,34	17,17	12,37	19,18	16,5	19,16	17,16	14,74	12,96

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.4. Úmrtnosť

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s menšími, či väčšími výkyvmi v priebehu obdobia. Počet kolíše okolo 10,89 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2005. V prípade obce Jesenské sa počet zomretých vyvíja náhodne. Kým v roku 2004 bolo evidovaných 26 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2014 to bolo opäť 26 zomretých. Najviac zomretých bolo evidovaných v roku 2009. Väčší počet obyvateľov umrelo aj v rokoch 2007, 2004 a 2014.

Počet zomretých

Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. R.Sobota HM	11,28	11,55	11,46	11,38	11,4	10,78	11,15	10,8	10,16	9,81	9,99
zomretí	26	17	25	29	23	30	19	18	25	19	26
hrubá miera úmrtnosti	11,44	7,42	10,92	12,77	10,16	13,38	8,47	8,21	11,29	8,49	11,62

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.5. Migrácia

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok v okrese negatívny trend. V obci bolo negatívne saldo zaznamenané v rokoch 2005 až 2009 a v roku 2011. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2012 a to 44 obyvateľov.

Saldo sťahovania											
Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. R.Sobota HM	-1,71	-2,01	-3,09	0,3	-0,35	-0,31	-0,25	-1,71	-1,5	-2	-1,66
migračné saldo	11	-2	-9	-12	-1	-8	7	-9	44	1	3
hr. miera migr. salda	4,84	-0,87	-3,93	-5,28	-0,44	-3,57	3,12	-4,1	19,86	0,45	1,34

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2007 a to - 12 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Jesenské. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva											
Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
prisťahovaní	44	35	30	27	34	23	34	20	61	35	40
vystáňovaní	33	37	39	39	35	31	27	29	17	34	37

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V sledovanom období postupne počet vystáňovaných narastá. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2006 a 2007 a v roku 2005 a 2014. V roku 2014 počet vystáňovaných stúpol na hodnotu 37. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2012 kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 61 obyvateľov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období kladnú aj zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
okr. R.Sobota HM	-1,09	-1,51	-2,28	1,02	0,21	1,3	1,04	-0,94	-0,35	-0,86	-0,14
celkový prírastok	15	6	-8	-13	-5	-17	13	-1	46	2	-4
hrubá miera celk. pr.	6,6	2,62	-3,49	-5,72	-2,21	-7,58	5,8	-0,46	20,77	0,89	-1,79

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný, pozitívny aj negatívny trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2012, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 46. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2009, kedy klesol počet obyvateľov o 17.

1.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Jesenské. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2004 pripadalo 5,46. Do roku 2014 mierne klesol počet na 4,28.

Počet sobášov

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obec Jesenské											
okr. R.Sobota HM	5,46	4,01	3,78	4,16	4,19	3,92	3,94	4,17	3,67	4,29	4,28
sobášnosť	4	9	7	8	4	8	8	10	8	13	11
hrubá miera sobášnosti	1,76	3,93	3,06	3,52	1,77	3,57	3,57	4,56	3,61	5,81	4,92

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci vyššia aj nižšia ako v prípade okresu. Najväčší počet sobášov bol v obci evidovaný v roku 2013. V prípade rozvodovosti boli hodnoty takmer počas celého obdobia pod úrovňou okresu. K najvyššiemu počtu došlo v roku 2005. Vo všeobecnosti však možno povedať, že uvedené štatistiky sú počas väčšiny rokov sledovaného obdobia pod okresnou úrovňou.

Počet rozvodov

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Obec Jesenské											
okr. R.Sobota HM	2,33	1,99	2,11	2,27	2,77	2,39	2,02	2,23	2,31	2,11	2,03
rozvodovosť	4	7	6	3	6	5	3	2	4	6	2
hrubá miera roz.	1,76	3,05	2,62	1,32	2,65	2,23	1,34	0,91	1,81	2,68	0,89
index rozvodovosti	100	77,78	85,71	37,5	150	62,5	37,5	20	50	46,15	18,18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

1.3.7. Veková štruktúra

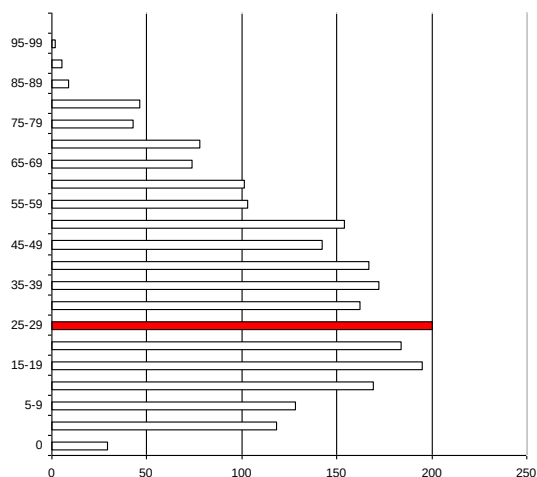
Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

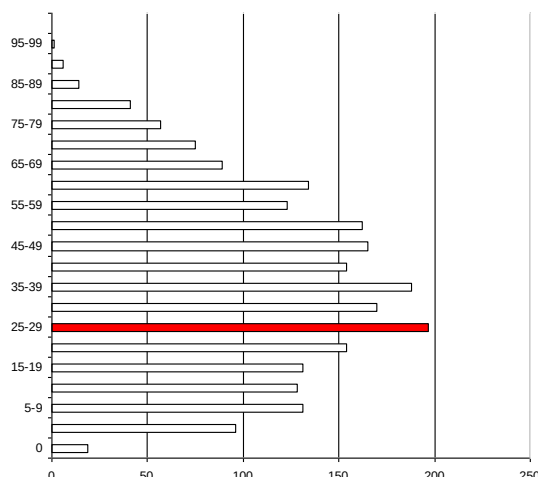
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	2281	2287	2279	2266	2261	2244	2257	2192	2238	2240	2236
0	29	24	25	28	17	23	25	26	27	20	19
1-4	118	119	108	113	105	93	96	90	97	107	96
5-9	128	127	127	128	137	138	132	124	140	127	131
10-14	169	164	159	130	121	125	125	122	126	127	128
15-19	195	185	175	187	188	164	159	149	128	121	131
20-24	184	193	212	209	203	203	191	169	179	173	154
25-29	200	193	178	175	166	181	188	196	202	203	197
30-34	162	166	164	168	193	189	191	179	180	165	170
35-39	172	177	178	170	165	157	159	152	159	184	188
40-44	167	166	170	168	162	164	168	159	163	162	154
45-49	142	152	165	166	165	165	160	156	149	156	165
50-54	154	159	135	137	139	140	155	159	160	154	162
55-59	103	106	126	132	136	139	142	130	131	128	123
60-64	101	94	91	83	91	98	101	118	127	130	134
65-69	74	75	78	91	95	90	85	81	73	84	89
70-74	78	80	82	64	65	63	66	70	78	75	75
75-79	43	50	47	60	54	57	62	65	55	62	57
80-84	46	38	35	32	32	29	29	28	42	39	41
85-89	9	13	19	18	19	19	16	13	16	15	14
90-94	5	4	3	5	5	3	4	4	4	5	6
95-99	2	2	2	1	2	3	2	2	2	1	1
100+	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

2004

2014

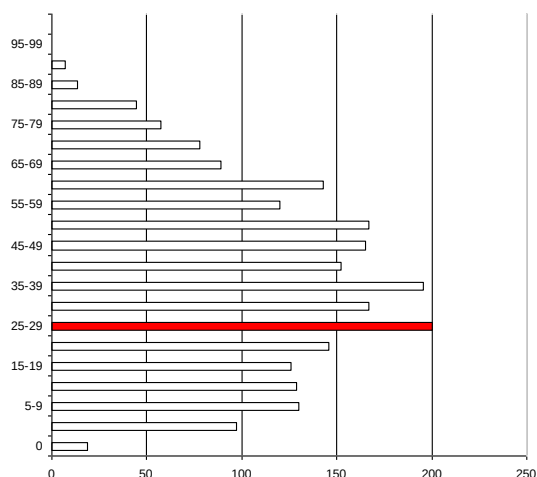
K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 55 až 69. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Jesenské.

Prognózy

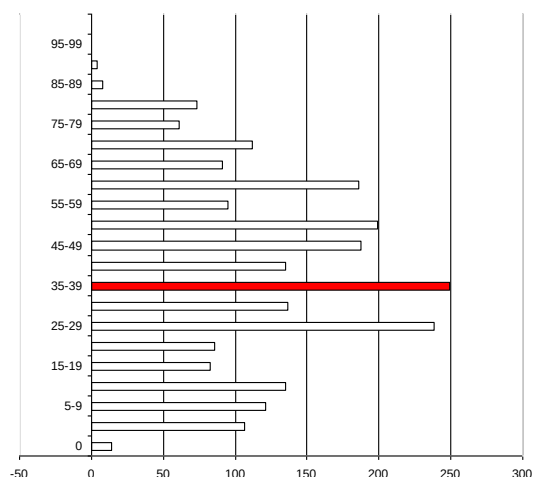
V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2025 by mal počet obyvateľov stúpnuť na 2318.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu	2246	2242	2255	2257	2262	2270	2277	2287	2296	2307	2318
0	18	18	17	17	16	16	15	15	15	14	14
1-4	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107
5-9	130	129	128	127	126	125	124	124	123	122	121
10-14	129	129	130	131	131	132	132	133	134	134	135
15-19	126	120	115	111	106	102	98	94	90	86	82
20-24	146	138	131	125	118	112	106	101	96	91	86
25-29	200	204	207	211	215	219	222	226	230	234	238
30-34	167	163	160	157	154	151	148	145	142	139	136
35-39	195	203	208	212	217	223	228	233	239	244	249
40-44	152	150	149	147	145	143	142	140	138	137	135
45-49	165	156	168	170	171	174	177	179	182	185	187
50-54	167	170	173	176	180	183	186	189	192	196	199
55-59	120	117	115	112	109	107	104	102	99	97	95
60-64	143	148	152	156	160	164	169	173	177	181	186
65-69	89	89	89	90	90	90	90	90	90	91	91
70-74	78	81	84	87	90	93	97	100	104	108	112
75-79	57	58	58	58	59	59	59	60	60	60	61
80-84	45	49	51	54	56	59	62	65	67	70	73
85-89	13	13	12	11	11	10	10	9	9	8	8
90-94	7	7	7	6	6	6	5	5	5	4	4
95-99	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2015

2025

Ďalšie demografické charakteristiky

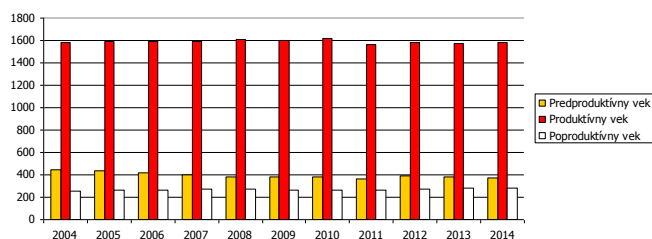
Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný mierny nárast. Za 11 ročné obdobie stúpol počet obyvateľov o 27. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles (15,76 %). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 2 obyvateľov.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	444	434	419	399	380	379	378	362	390	381	374
Produktívny vek	1580	1591	1594	1595	1608	1600	1614	1567	1578	1576	1578
Poproduktívny vek	257	262	266	272	273	265	265	263	270	283	284

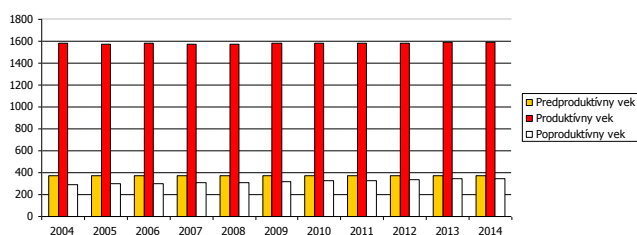
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekovej skupine poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá nárast obyvateľov v skupine poproduktívneho, produktívneho aj predproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	374	374	374	374	375	375	375	375	376	376	376
Produktívny vek	1581	1571	1578	1576	1575	1577	1579	1582	1585	1589	1594
Poproduktívny vek	290	297	302	307	312	318	323	329	336	342	348

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k maďarskej (49,29 %) a k slovenskej národnosti – 29,38 %. V malej miere je zastúpená česká národnosť (0,18 %) a poľská národnosť (0,04 %). Rómska národnosť bola zastúpená 10,71 %. S nezistenou národnosťou je v obci 8,21 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Maďarská	1104	49,29
Slovenská	658	29,38
Nezistená	184	8,21
Poľská	1	0,04
Česká	4	0,18
Ostatné	2	0,09
Rómska	240	10,71

Zdroj: www.statistics.sk

1.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2004 do roku 2014 o 60,82 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na podpriemernej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	241,62	251,18	285,97	320,43	352,22	350,61	348,95	361,77	366,34	370,00	390,13
Bratislavský kraj	340,47	326,23	381,30	407,87	465,57	441,32	442,79	452,51	468,54	487,00	509,32
Trnavský kraj	239,16	253,60	285,97	335,43	367,58	359,39	373,21	376,65	384,57	388,00	419,90
Trenčiansky kraj	221,07	242,18	282,85	309,81	338,55	347,04	355,47	364,55	370,95	376,00	403,21
Nitriansky kraj	230,30	254,03	285,27	321,72	349,13	345,28	343,98	361,81	352,16	354,00	384,80
Žilinský kraj	235,28	241,15	277,14	307,21	336,53	345,47	337,53	356,26	367,01	362,00	372,15
Banskobystrický kraj	229,27	241,98	276,04	309,99	331,48	323,81	335,25	349,62	353,07	356,00	368,72
Prešovský kraj	221,37	222,83	247,53	287,54	309,19	327,03	305,47	327,08	327,65	328,00	344,31
Košický kraj	235,44	243,71	269,57	304,87	340,95	331,15	322,07	330,44	333,77	337,00	350,93

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na stravovanie (70,23 €) a bývanie (cca. 64,81 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva obce) pripadá na dopravu do zamestnania, keďže, hlavné pracovné trhy sa nachádzajú mimo obce – hlavne v meste Banská Bystrica ale aj Bratislava.

Čisté peňažné výdavky (od r. 2004) v eurách

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu	257,32	232,40	269,54	300,20	318,73	283,75	292,91	303,31	313,35	312,42	306,62
Potraviny a nealko. nápoje	57,06	59,87	61,48	65,21	67,00	60,03	63,37	66,15	69,85	72,12	70,23
Alkoholické nápoje a tabak	7,00	6,53	6,74	7,40	8,69	8,02	9,34	8,71	9,64	9,67	9,57
Odievanie a obuv	12,28	11,40	13,77	17,39	17,57	14,87	14,71	15,77	13,82	13,91	12,97

Bývanie, voda, elektr., plyn ...	57,33	54,48	69,08	65,90	64,32	66,91	63,39	66,03	66,60	65,87	64,81
Nábytok, bytové vybavenie...	12,31	9,34	9,73	14,51	11,83	12,32	11,37	9,39	12,74	11,92	10,12
Zdravotníctvo	5,44	6,49	8,98	7,94	8,18	7,82	8,63	7,59	10,13	10,23	10,90
Doprava	16,80	12,87	16,91	16,21	25,59	17,54	18,91	22,49	23,03	22,52	21,92
Pošty a telekomunikácie	9,59	10,07	12,87	14,76	16,45	17,34	16,32	17,37	16,84	16,57	16,44
Rekreácia a kultúra	15,77	12,35	15,20	21,73	25,46	16,26	17,81	19,00	17,21	17,27	17,20
Vzdelávanie	2,12	0,95	1,21	1,46	1,57	1,23	1,38	1,28	1,42	1,42	1,31
Hotely, kaviarne a reštaurá...	8,56	9,00	11,43	13,45	16,66	13,96	14,90	17,78	17,44	17,62	19,14
Rozličné tovary a služby	19,29	18,30	21,06	22,00	20,14	17,91	17,74	20,80	23,91	23,31	22,33
Ostatné výdavky	33,73	20,75	21,08	32,24	35,25	29,55	35,04	30,95	30,73	29,98	29,68

Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie, alkohol, nábytok a zdravotníctvo, čo môže súvisieť aj so zložením obyvateľstva (posun k vyšším vekovým ročníkom). Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na rozličné tovary a ostatné výdavky.

1.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v rozhodujúcom okamihu sčítania v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnomu subjektu, zamestnávateľia, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považovali aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku k 2004 a 2014

Vek	2004	2014	rozdiel 2014 -2004
15-19	169	128	-41
20-24	195	131	-64
25-29	184	154	-30
30-34	200	197	-3
35-39	162	170	8
40-44	172	188	16
45-49	167	154	-13
50-54	142	165	23
55-59	154	162	8
60-64	103	123	20

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

V porovnaní s údajmi za rok 2004, došlo k zníženiu počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva len vo vekovej skupine od 15 do 34 rokov a 45 až 49 rokov. Možno predpokladať, že trend vo vývoji počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva bude pokračovať aj v súčasnom decéniu. Z hľadiska dochádzky za prácou bolo zamestnaných mimo obce až 596 obyvateľov. Z hľadiska sektorov bolo najviac obyvateľov zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Sekundárny sektor bol zastúpený počtom 297 obyvateľov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Jesenské	1036	596	74	297	539	801
Cífra	32	23	2	12	15	23
Doma	5	0	1	1	0	2
Jesenské	999	573	71	284	524	776

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

1.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Jesenské podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania značne homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckemu vierovyznaniu (61,12 %). Celkovo 10,63 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Rímskokatolícke	1369	61,12	
Bez vyznania	238	10,63	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	41	1,83	
Gréckokatolícke	6	0,27	
Evanjelická cirkev metodistická	6	0,27	
Ostatné	7	0,31	
Pravoslávna cirkev	1	0,04	
Kresťanské zbory	12	0,54	
Reformovaná kresťanská cirkev	162	7,23	
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	63	2,81	
Nezistené	288	12,86	

Zdroj: www.statistics.sk

Pri 12,86 % obyvateľov nebolo zistené vierovyznanie. V malom zastúpení sú obyvatelia gréckokatolíckeho a evanjelického vierovyznania.

1.4. Vzdelanie a zamestnanosť

1.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V obci Jesenské majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so základným vzdelaním (20,80 %) a úplným stredným odborným vzdelaním – 18,93 %. Obyvatelia bez školského vzdelania boli zastúpení 16,21 %. Obyvatelia bez vzdelania pripadali hlavne na školopovinné deti a deti predškolského veku. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa tvorili 5,04 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
Vek	abs.	%	
úplné stredné odborné (s maturitou)	424	18,93	
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	113	5,04	
bez školského vzdelania	363	16,21	
učňovské (bez maturity)	301	13,44	
základné	466	20,80	
stredné odborné (bez maturity)	220	9,82	
úplné stredné všeobecné	74	3,30	
nezistené	126	5,63	
úplné stredné učňovské (s maturitou)	48	2,14	
vysokoškolské bakalárske	27	1,21	
vyššie odborné vzdelanie	25	1,12	
doktorandské	6	0,27	

Zdroj: statistics.sk, 10.9.2015

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry ekonomicky aktívneho obyvateľstva sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

1.4.2. Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou častokrát bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať prísnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

1.4.3. Štruktúra zamestnanosti v obci

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia, obchod, doprava a verejná správa. Silne zastúpené je aj školstvo. Od roku 2009 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne zvýšil (30,2 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade verejnej správy a zdravotníctva.

Štruktúra zamestnanosti podľa odvetvovej klasifikácie v %					
	2009	2010	2011	2012	2013
Pol'nohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	4,4	6,1	7,2	6,3	6,6
Priemysel spolu	34,1	33,2	38,2	31,7	34,7
Ťažba a dobývanie	1,8	1,1	1,0	1,0	1,1
Priemyselná výroba	27,1	26,8	33,6	27,2	30,2
Dodávka elektriny, plynu, pary a ...	1,2	1,0	1,0	1,1	1,2
Dodávka vody, čistenie a odvod ...	3,9	4,4	3,0	3,0	3,2
Stavebníctvo	1,4	1,5	2,4	1,6	1,7
Veľkoobchod a maloobchod; oprava ...	6,5	8,7	10,1	11,4	12,1
Doprava a skladovanie	5,0	4,4	4,4	4,5	5,7
Ubytovacie a stravovacie služby	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Informácie a komunikácia	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Finančné a poisťovacie činnosti	1,1	0,9	0,8	0,7	0,9
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,7	0,5	1,2	1,2	1,3
Odborné, vedecké a technické činnosti	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Administratívne a podporné služby	3,2	3,5	0,8	0,9	1,3
Verejná správa a obrana; povinné ...	18,8	19,2	13,7	17,8	13,4
Vzdelávanie	7,7	8,2	11,2	11,4	10,0
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	15,2	9,3	8,6	9,3	9,6
Umenie, zábava a rekreácia	1,2	1,1	0,7	0,7	0,8
Ostatné činnosti	1,1	3,1	0,4	0,6	0,5

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v službotvornom sektore a sekundárnom sektore – výroba.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Jesenské	1036	596	74	297	539	801
Cífra	32	23	2	12	15	23
Doma	5	0	1	1	0	2
Jesenské	999	573	71	284	524	776

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Jesenské. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 596 obyvateľov, čo tvorí 57,52 %.

1.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

1.5.1. Vývoj nezamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet nezamestnaných v obci. V roku 2014 bolo v obci evidovaných 256 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v obci dosiahla hodnotu 21,3 %.

Nezamestnaní v obci											
Jesenské	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	367	344	348	294	271	352	353	373	431	417	336
z toho ženy	172	170	169	141	124	144	161	179	204	191	150
Produktívny vek	1580	1591	1594	1595	1608	1600	1614	1567	1578	1576	1578
Miera nezamestnanosti	23,2	21,6	21,8	18,4	16,9	22,0	21,9	23,8	27,3	26,5	21,3

Zdroj: ÚPSVAR, 2004-2014

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Slovenská republika	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29
Banskobystrický kraj	19,50	18,32	16,12	14,10	14,25	19,19	18,86	19,83	20,81	18,26	17,22
Okres R. Sobota	28,66	29,24	28,34	27,05	26,83	33,29	33,64	34,59	35,59	31,24	29,84
Muži	26,24	28,74	27,61	25,36	25,22	34,40	33,96	34,25	35,92	31,97	30,28
Ženy	32,03	29,82	29,18	29,02	28,72	32,04	33,26	34,98	35,22	30,43	29,34

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas polovice obdobia v prípade ženskej populácie (od roku 2004 do roku 2008). V roku 2014 dosiahla úroveň 29,34 %. Najvyššiu úroveň dosiahla v roku 2012 (35,22 %).

1.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a riziková skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel narastá. K znižovaniu podielu dochádza aj v prípade skupiny od 25 do 34 rokov, kedy do roku 2014 klesol podiel na 21,3 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku											
Okr. Rim. Sobota	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
15-24	17,2	17,0	16,2	16,2	16,9	16,6	16,0	16,6	18,4	17,6	18,8
25-34	25,4	24,7	24,2	23,9	21,2	22,1	22,7	22,9	23,2	21,9	21,3
35-49	38,5	37,7	38,7	37,3	36,6	35,7	35,2	34,0	34,9	34,2	33,6
50 a viac	18,8	20,7	20,9	22,5	25,3	25,6	26,1	26,5	23,5	26,3	26,4
Spolu	18,3	18,6	17,2	15,5	17,6	18,2	17,5	18,0	19,1	19,3	21,1
15-24	23,4	21,8	23,0	22,9	22,1	22,8	24,1	24,4	24,2	22,6	22,0
25-34	35,9	34,3	35,8	35,0	32,9	32,7	31,1	31,0	32,4	31,9	30,2
35-49	22,4	25,3	24,0	26,7	27,4	26,3	27,4	26,6	24,2	26,2	26,6
50 a viac	16,3	15,7	15,5	16,8	16,4	14,8	14,4	15,3	17,8	15,9	16,6
Muži	27,3	27,0	25,1	24,7	20,5	21,2	21,4	21,3	22,2	21,3	20,7
25-34	40,9	40,4	40,9	39,0	39,5	39,1	39,5	37,1	37,4	36,4	36,6
35-49	15,5	16,9	18,5	19,5	23,6	24,9	24,7	26,3	22,7	26,4	26,1
50 a viac											

Zdroj: ŠÚSR, 2004-2014, DataCubes

1.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

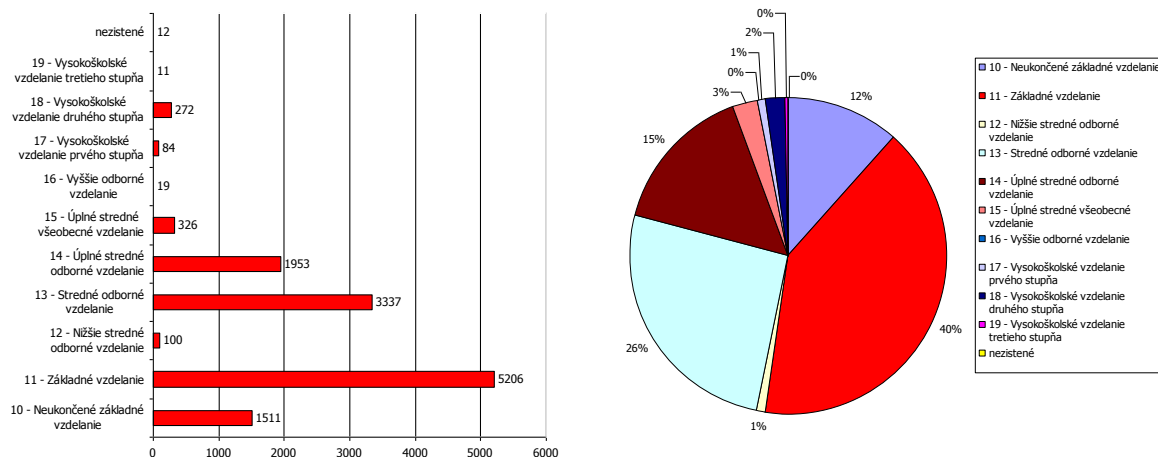
Vychádzajúc z ponuky (voľných pracovných miest) VPM na trhu práce regiónu sú najrizikovejšou skupinou občania s nízkym stupňom vzdelania v kombinácii s dlhodobou evidenciou. Záujem nie je ani o vytváranie pracovných príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím, ponuky (voľných pracovných miest) VPM pre túto kategóriu sa v evidencii takmer nevyskytujú (Šed'ová, M., s.23-24, 2010). Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Najväčšou skupinou je skupina obyvateľov s nižším stredným vzdelaním.

Nezamestnaní podľa vzdelania v %											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spolu											
Základné a bez vzdelania	21,4	26,5	33,2	36,8	37,0	30,6	21,9	18,3	20,2	24,9	28,5
Nižšie stredné	44,5	40,6	37,2	36,1	39,5	34,3	35,8	41,2	43,0	36,5	35,0
Úplné stredné	30,2	29,1	27,7	23,9	20,2	31,9	35,3	33,8	32,1	32,9	30,3
Vysokoškolské	3,9	3,7	1,9	3,4	3,4	3,2	7,0	6,7	4,8	5,7	6,5
Muži											
Základné a bez vzdelania	18,5	25,4	31,9	35,7	34,8	26,2	21,8	20,5	19,3	23,2	29,8
Nižšie stredné	53,6	48,0	42,1	43,3	44,8	39,7	36,5	43,0	46,7	40,2	38,2
Úplné stredné	24,0	23,7	24,5	17,7	17,4	32,4	35,9	34,2	29,3	32,4	26,7
Vysokoškolské	3,9	3,2	1,8	3,0	3,4	1,8	5,8	2,6	4,6	4,2	5,6
Ženy											
Základné a bez vzdelania	24,7	28,1	34,5	37,7	40,1	36,3	22,0	15,5	21,9	27,6	26,4
Nižšie stredné	34,2	32,2	32,5	29,7	33,0	27,0	34,7	38,2	37,2	31,8	31,0
Úplné stredné	37,2	35,5	30,8	29,1	23,6	31,7	34,7	33,5	36,0	33,6	35,3
Vysokoškolské	3,9	4,4	2,0	3,7	3,4	5,4	8,3	12,9	5,0	7,8	7,8

Zdroj: 20.6.2015, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Obyvatelia so základným vzdelaním sa podieľali na nezamestnanosti 28,5 %.

Štruktúra nezamestnaných v okrese Rim. Sobota v roku 2015 (vzdelanie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

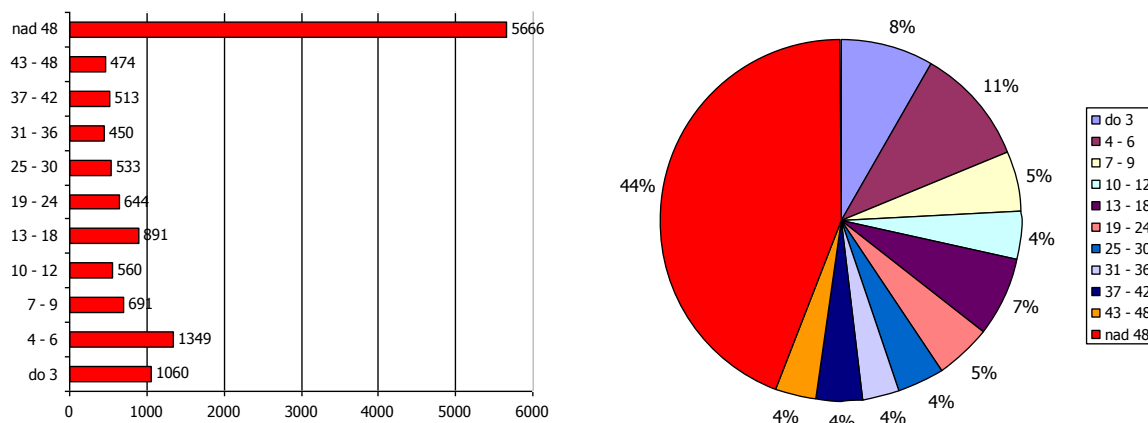
Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre túto kategóriu, nakoľko zamestnávateľia zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce. V tejto kategórii nemožno prehliadnuť rómske etnikum s vysokou nezamestnanosťou, nízkou vzdelanostnou úrovňou (Šed'ová, M., s.30, 2010). Za rizikovú skupinu (uchádzačov o zamestnanie) UoZ najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných (uchádzačov o zamestnanie) UoZ s nízkym

stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

1.5.4. Dĺžka evidencie

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie v skupine nad 12 mesiacov a od 4 do 6 mesiacov. V prvej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných nad 48 mesiacov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve tejto skupiny dlhodobo nezamestnaných, ktorí strácajú pracovné návyky.

Štruktúra nezamestnaných v okrese Rim. Sobota v roku 2015 (dĺžka evidencie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

1.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Obec spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP). Obec spolupracuje s UPSVR Rim. Sobota.

1.5.6. Aktivačná činnosť

Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Nasledujúca tabuľka prezentuje počty aktivačných pracovníkov v okrese k decembru roka.

Aktivačné príspevky												
o. Rim. Sobota	A1a	A1b	A1c	A2a	A2b	A2c1	A2c2	A2c3	A3a	A3b	A4	
2011	1	0	0	26	1	6 520	942	3	380	10	0	
2012	2	0	1	23	3	7 033	676	13	96	6	0	
2013	1	0	0	24	0	6 981	598	0	129	8	0	
2014	0	0	0	12	1	6179	826	21	0	0	0	
2015	0	0	0	10	103	5366	494	2	0	0	0	

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

A1a – pre občana, ktorý je zamestnaný a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zamestnaní (§12 ods.3 písm.a)

- A1b - AP pre občana, ktorý je zamestnaný a zúčastňuje sa na rekvalifikácii (§12 ods.3 písm.b)
A1c - AP pre občana, ktorý je zamestnaný a zúčastňuje sa MOS alebo dobrovoľných prác (§12 ods.3 písm.c)
A2a - AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zvyšuje si kvalifikáciu formou štúdia popri zam (§12 ods.4 písm.a)
A2b - AP pre občana, ktorý je v evid.o uchádzačov o zamestnanie a zúčastňuje sa na rekvalifik. (§12 ods.4 písm.b)
A2c - AP pre občana, ktorý je v evidencii o uchádzačov o zamestnanie a zúčastňuje sa na MOS (§12 ods.4 písm.c)
A3a - AP pre občana, ktorý bol dlhodobo nezamestnaný a zamestnal sa (§12 ods.9)
A3b - AP pre občana, ktorý bol dlhodobo nezamestnaný a začal vykonávať SZČ (§12 ods.10)
A4 - AP pre občana v HN, ak študuje na str. alebo vysokej škole a vypláca sa mu rodičovský príspev. (§12 ods.5)

1.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

1.6.1. ĽZP občania

Za občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 40%. Telesne a zdravotne postihnutý jedinec je jedinec s chybou pohybového a oporného ústrojenstva alebo poškodením nervového ústrojenstva, ak sa prejavuje porušenou hybnosťou a jedinec v stave choroby alebo zdravotného oslabenia. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správanie sa postihnutého človeka od narodenia po smrť. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu ochranných príspevkov (ZP a iných) od roku 2011 ku koncu roka.

Ochranné príspevky

o. Rim. Sobota	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O6a	O6b	O6c	O7	OD1	OT
2011	635	115	10	18	86	499	0	0	0	0	0	0
2012	578	110	8	18	70	422	0	0	0	0	0	0
2013	508	104	11	21	70	0	252	0	6	0	0	0
2014	308	94	4	17	70	0	267	0	7	0	174	102
2015	260	83	6	14	65	0	231	0	10	2	109	79

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

- O1 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá dosiahla vek potrebný na nárok na starobný dôchodok (§7 písm. a)
O2 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá je invalidná z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (§7 písm. b)
O3 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá je osamelým občanom, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do 31 týždňov veku dieťaťa (§7 písm. d)
O4 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa osobne, každodenne a riadne stará o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie (§7 písm. e)
O5 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa osobne, každodenne a riadne stará o občana s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie (§7 písm. ..
O6, O6a, O6b, O6c - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, úraz alebo
O7 - ochranný príspevok pre fyz. osobu, ktorá sa zúčastňuje na resocializačných programoch v resocializačnom stredisku pobytovou formou, v rámci ktorých si ...
OD1 - Ochranný príspevok pre rodičov dieťaťa do 1 roku veku (§11 ods.2 písm.c2)
OT - Ochranný príspevok pre tehotnú ženu (§11 ods.2 písm.c1)

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2011).

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2012).

1.6.2. Opatrovaní

Opatrovaní sú občania odkázaní na opatrovateľskú službu. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Obec Jesenské poskytuje občanom opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, opatrovateľskú službu občanom obce. Je to terénna forma sociálnej služby v prirodzenom domácom prostredí občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľská služba sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom v Jesenskom, v jeho domácnosti.

Sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Sú to úkony ako napr.

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- donáška uhlia, dreva,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí,
- dohľad.

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi v jednotlivých mesiacoch sa počíta na základe skutočne poskytnutých úkonov.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z.). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

1.6.3. Osoby v kríze

V súčasnosti obec nemá azylové ubytovanie. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie predstavujú špecifickú skupinu, ktorá je postihnutá rôznymi životnými situáciami v súvislosti s trestnou činnosťou, domácim násilím, alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou. Týka sa teda prepustencov z výkonu trestu, ľudí bez domova, osoby závislé na drogách a alkohole, týrané osoby, osamelí rodičia s deťmi bez prístrešia, atď..

V obci môžu vyžadovať azylové ubytovanie hlavne osoby, ktoré sú vystavené domácomu násiliu v súvislosti s alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou.

1.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu poberateľov dávok v okrese Rim. Sobota (k decembru roka).

Počet poberateľov vybraných sociálnych dávok podľa regiónov						
o. Rim. Sobota	PHN a PkD	PHN - UoZ	PnD	RP	PPnaK	PPnaO
2011	7 937	0	10 414	2 601	3 257	1 117
2012	8 026	7 163	10 327	2634	3 355	1 150
2013	8 103	7 202	10 155	2 590	3 336	1 165

2014	7 254	6 479	9 920	2 651	3 353	1 156
2015	6 300	5 690	9 721	2 692	3 320	1 086

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

PHN a PkD - pomoc v hmotnej núdzi a príspevky k dávke

PHN - UoZ - pomoc v hmotnej núdzi - dávka a príspevky pre uchádzačov o zamestnanie

PPnaK - peňažné príspevky na kompenzáciu pre ťažko zdravotne postihnutých občanov

PnD - prídavok na dieťa

RP - rodičovský príspevok

PPnaO - peňažné príspevky na opatrovanie

Celková výška vyplatených dávok je prezentovaná v nasledujúcej tabuľke.

Čerpanie FP v eurách						
o. Rim. Sobota	PHN a PkD	PHN - UoZ	PnD	RP	PPnaK	PPnaO
2011	1 411 291	0	397 699	502 783	160 457	173 626
2012	1 455 661	1 401 016	403 889	511 971	193 205	179 408
2013	1 441 110	1 380 716	406 560	514 038	147 907	183 663
2014	1 303 172	1 238 678	405 085	537 805	176 614	177 329
2015	1 148 959	1 091 305	398 554	546 616	168 860	165 215

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

PHN a PkD - pomoc v hmotnej núdzi a príspevky k dávke

PHN - UoZ - pomoc v hmotnej núdzi - dávka a príspevky pre uchádzačov o zamestnanie

PPnaK - peňažné príspevky na kompenzáciu pre ťažko zdravotne postihnutých občanov

PnD - prídavok na dieťa

RP - rodičovský príspevok

PPnaO - peňažné príspevky na opatrovanie

Posledná tabuľka prezentuje vývoj vyplatených ochranných príspevkov v okrese. Ich vývoj je rovnomerný s klesajúcim trendom u všetkých skupín ochranných príspevkov.

Ostatné príspevky a dávky								
o. Rim. Sobota	Ba, Bb	Ba1,Bb	Ba2,Bb	Ba3,Bb	Bc	T	DRD	DPPD
2011	3 511	0	0	0	588	105	278	3 580
2012	3 682	0	0	0	541	98	266	3 590
2013	19	2 606	1 079	37	453	105	283	3 604
2014	0	2 557	1 094	0	0	0	0	3 523
2015	0	2 284	979	0	0	0	374	3 132
Zdroj: ÚPSVaR, 2015	3 511	0	0	0	588	105	278	3 580

ZSn - príspevok na zdravotnú starostlivosť

Ba a Bb - príspevok na bývanie vlastníkom bytu, rod.domu, ktorý uhrádza náklady spojené s bývaním (§ 13 ods.3 písm.a,b)

Ba1,Bb - Občan v hmotnej núdzi je vlastníkom bytu, alebo vlastníkom rodinného domu.

Ba2,Bb - Občan v hmotnej núdzi je nájomcom bytu, alebo nájomcom rodinného domu, alebo nájomcom obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie.

Ba3,Bb - Občan v hmotnej núdzi má doživotné právo užívania.

Bc - príspevok na bývanie pre poberateľa dôchodkovej dávky, ktorý dovŕšil 62 rokov veku (§ 13 ods.7)

DRD - dávka rodičom dieťaťa do 1 roku veku (§ 10 ods.5)

T - dávka tehotnej žene (§ 10 ods.3)

DPPD - dávka pre dieťa plniace si povinnú školskú dochádzku (§ 10, ods.9)

V obci Jesenské významná skupina poberateľov dávok v hmotnej núdzi spadá do sociálne ohrozenej skupiny. V dôsledku slabých pracovných návykov si táto skupina vyžaduje osobitný prístup založený na väčšom motivovaní.

1.6.5. Rodinné prídavky – osobitný príjemca

Obec Jesenské je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších zmien a doplnkov. Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú

dochádzku a obec vypláca prídavky na jedno dieťa v sume 23,52 € mesačne (od 1.januára 2014). Obec Jesenské zriadilo osobitný účet rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Obec Jesenské pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo obci. Zákom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak neprítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčast' na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej školskej dochádzky dieťaťa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – pracovisko Jesenské, v ktorom má rodič dieťaťa trvalý pobyt. Toto oznámenie škola zašle do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca. Kópiu tohto oznámenia zašle škola aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení.

1.7. Analýza verejných sociálnych služieb

1.7.1. Sociálne služby

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z.) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom obce Jesenské.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese R.Sobota.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres R. Sobota	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	13	17	17	18	19	19	22	27	26	26	26
Počet miest k 31.12 spolu	530	632	634	683	740	776	734	790	789	797	822
P.m. v domov. seniorov	185	179	182	173	161	161	0	0	0	0	0
P.m. v DSS pre pos. dosp.	211	221	215	224	253	252	280	340	347	351	390
P.m. v DSS pre postih. deti	18	18	18	18	33	54	49	54	50	15	15
P.m. v detských domovoch	86	84	119	138	163	179	183	175	176	182	182
P.m. v zar. pre seniorov	0	0	0	0	0	0	156	108	99	96	129

Zdroj: ŠÚSR, DataCubes, 2015

Do budúca plánuje obec Jesenské pristupovať k poskytovaniu sociálnych služieb **integrovaným spôsobom**. V rámci budovania Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti plánuje rozširovať aj sociálne služby:

Sociálne služby CIZS

Vzhľadom na charakter CIZS je odporúčané integrovanie poskytovania služieb a vykonávania činností spojených predovšetkým s ťažkým zdravotným postihnutím, nepriaznivým zdravotným stavom a dôchodkovým vekom, a to najmä:

odborná činnosť špecializované sociálne poradenstvo prednostne v oblastiach týkajúcich sa ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu a dôchodkového veku (poradňa sociálneho poradenstva - miestnosť pre poskytovanie sociálnych služieb vo forme:

- individuálnych intervencií/kancelária - s potrebou zabezpečiť minimálne jedného sociálneho pracovníka poskytujúceho špecializované sociálne poradenstvo);
- sociálna služba denné centrum, kde sa bude vykonávať predovšetkým základné sociálne poradenstvo, záujmová činnosť, vzdelávacie a preventívne aktivity a pod. (miestnosť pre poskytovanie sociálnych služieb vo forme skupinových aktivít/spoločenská miestnosť - s potrebou zabezpečiť minimálne jednu osobu pre prevádzku centra).

V rámci poradne sociálneho poradenstva a denného centra je okrem toho možné poskytovať ďalšie súvisiace sociálne služby a vykonávať súvisiace odborné a ďalšie činnosti.

Ako príklady oprávnených činností uvádzame službu včasnej intervencie, sprostredkovanie tlmočenia, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb.

V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnu technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	143	148	152	156	160	164	169	173	177	181	186
65-69	89	89	89	90	90	90	90	90	90	91	91
70-74	78	81	84	87	90	93	97	100	104	108	112
75-79	57	58	58	58	59	59	59	60	60	60	61
80-84	45	49	51	54	56	59	62	65	67	70	73
85-89	13	13	12	11	11	10	10	9	9	8	8
90-94	7	7	7	6	6	6	5	5	5	4	4
95-99	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím) alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

Zdravotná posudková činnosť

Zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva zdravotnícky pracovník na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci zdravotnícky pracovník“). Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri vykonávaní zdravotnej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce.

Sociálna posudková činnosť

Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu je posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby, rodinného prostredia fyzickej osoby a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným

postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť.

1.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská škola, základná škola a základná umelecká škola.

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola Jesenské. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu rodičov, deti majú možnosť aj poldennej výchovy a vzdelávania v materskej škole. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálnu – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola je rozdelená do 3 tried v ktorých vyučuje 6 učiteliek. V roku 2014 bolo evidovaných v materskej škole 59 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2004 do roku 2014.

Materská škola	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	60	55	68	76	74	70	69	67	60	64	59
MŠ - štátne - triedy	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3
MŠ - štátne - učitelia	6	6	5	7	7	7	7	7	6	6	6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Základné školstvo

V obci sa nachádzajú 2 základné školy – s vyučovacím jazykom slovenský a maďarským. Ide o plnoorganizované základné školy. V školskom roku 2014 bolo v školách evidovaných 561 žiakov v 30 triedach. V škole pracovalo 49 pedagogických zamestnancov.

Základná škola	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ZŠ spolu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
ZŠ spolu - deti	524	504	489	447	473	487	514	525	527	544	561
ZŠ - štátne - triedy	26	27	26	25	26	28	29	30	30	30	30
ZŠ - štátne - učitelia	37	40	43	36	42	37	43	42	43	45	49

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

ZŠ s SJ

Výučba žiakov ZŠ prebieha v dvoch budovách. Hlavná budova bola postavená v roku 1924. Slúžila pre úradovne Okresného úradu v Jesenskom. Od r. 1951 strednej školy slovenskej a v 1953 Osemročnej škole ročníky 1.-3. bola sprevádzkovaná v r. 1931. V roku 2002 sa ZŠ stala školou s právnou subjektivitou. V súčasnosti je členom Národnej siete škôl podporujúcich zdravie v SR. Poskytuje vzdelávanie žiakov 1.-9. ročníka a žiakov s mentálnym postihnutím. Vyučovanie zabezpečuje 14 pedagogických pracovníkov, 1 vychovávateľka, 2 asistentky učiteľa, 1 správca počítačovej siete a 4 prevádzkoví pracovníci. Na škole v rámci mimoškolských aktivít pracujú nasledovné krúžky: na I. stupni : zdravotnícky, tanečný, športový, krúžok šikovných rúk, tvorivosti, krúžok AJ. Na II. Stupni matematický, prírodovedný, počítačový, publicistický. Žiaci ZŠ sa zapájajú do rôznych súťaží (30.9.2015, <http://www.jesenske.sk/o-obci/kultura-2/>).

ZŠ s VJM V. Szombatyho

Od septembra 1950 sa v každej obci s určitým percentom maďarskej populácie, začalo vyučovanie v maďarskom jazyku. Tak sa to udialo i v našej obci. Vyučovanie prebiehalo v dvoch triedach: reformovanej ľudovej škole a v jednej miestnosti bývalého hostinca. Od 1. januára 1951 zrušili okres Jesenské, tak sa škola mohla presťahovať do budovy okresného súdu. V súčasnosti sa vyučuje v dvoch budovách, ktoré boli postavené začiatkom 20. storočia. Hlavným cieľom školy je vychovávať žiakov, upevňovať ich osobné a kultúrne záujmy. Žiaci v škole pracujú v 19 krúžkoch: krúžok šikovných rúk, ekologický, krúžok zručnosti, vlastivedný, krúžok v prednese rozprávok, folklórny, pom-pom mažoretky, ľudové tance, astrologický, futbal, výchova k rodičovstvu, anglický jazyk, nemecký jazyk, skautský, matematický, spevácky, výtvarný a zdravotnícky (30.9.2015, <http://www.jesenske.sk/o-obci/kultura-2/>).

Základná umelecká škola

V obci je prevádzka Základnej umeleckej školy. Škola spolupracuje s materskou aj základnou školou. V škole bolo v roku 2014 evidovaných 145 žiakov a vyučovalo tu 7 učiteľov.

Základná umelecká škola	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ZUŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZUŠ spolu - deti	109	121	130	114	122	135	130	134	163	147	145
ZUŠ - štátne - učelia	7	9	7	7	7	10	9	7	7	7	7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Základná umelecká škola v Jesenskom bola založená začiatkom septembra roku 1965 na žiadosť rodičov z Jesenského a okolia, so súhlasom ONV v Rimavskej Sobote a MNV v Jesenskom s názvom „Ľudová škola umenia v Rimavskej Sobote – pobočka Jesenské“. Bola umiestnená v novopostavenej budove Domu kultúry. Funkciou riaditeľky bola poverená Magdaléna Ličková – učiteľka hry na klavír z ĽŠU v RS. V novozaloženej škole vyučovali traja zakladateľskí učelia, Vojtech Molnár – husle, Marta Szepesiová – Kéryová – akordeón. Po odchode p. Magdalény Ličkovej do starobného dôchodku, novo poverenou riaditeľkou sa stala Mgr. Alžbeta Haásová, ktorá mala veľkú zásluhu na tom, aby sa škola osamostatnila a dostala samostatnú budovu (r. 1989). ZUŠ sa presťahovala do obnovennej budovy MŠ na ulici Mieru. V roku 2002, po odchode Mgr. Alžbety Haásovej do starobného dôchodku, riaditeľskou funkciou bola poverená Mgr. Zuzana Medeová – Balloghová. V roku 2004 riaditeľka odstúpila z funkcie a novou riaditeľkou školy sa stala Ildikó Babušová, ktorá vyučovala v Rimavskej Seči a tým k Jesenskej ZUŠ pribudla ďalšia trieda na ktorej sa vyučuje hra na klavír. Vzástol počet žiakov na škole, vyučovanie sa rozšírilo o ďalší predmet – zborový spev. Škola počas 40 rokov dosiahla pozoruhodné výsledky. Usporiadala nesmierny počet žiackych triednych koncertov. Žiaci sa zúčastnili rôznych školských, okresných a regionálnych súťaží a umiestnili sa na popredných miestach. Školu počas uplynulých 40 rokov absolvovalo 155 žiakov, z toho 130 hru na klavír a 25 hru na akordeón a na konzervatória bolo prijatých 13 absolventov ZUŠ (30.9.2015, <http://www.jesenske.sk/o-obci/kultura-2/>).

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	18	18	17	17	16	16	15	15	15	14	14

1-4	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107
5-9	130	129	128	127	126	125	124	124	123	122	121
10-14	129	129	130	131	131	132	132	133	134	134	135

1.7.4. Zdravotnícke služby

Poliklinika JESENSKÉ ponúka profesionálnu zdravotnú starostlivosť tak pre Jesenčanov ako aj pre okolité obce. Občania nemusia za vyšetrením cestovať, pretože v Jesenskom primárnu a sekundárnu zdravotnú starostlivosť poskytujú viacerí lekári. Pre pacientov, ktorí zo zdravotných dôvodov nemôžu navštíviť lekára, je k dispozícii aj návštevná služba a vyšetrenie v domácom prostredí. Primárna zdravotná starostlivosť: všeobecný lekár, detský lekár, gynekológ, zubný lekár. Sekundárna zdravotná starostlivosť: internista, lekárska starostlivosť prvej pomoci pre dospelých. V priestoroch polikliniky je aj lekárňu a druhá lekárňu pred vstupom do polikliniky (29.9.2015, <http://www.jesenske.sk/o-obci/zdravotnictvo/>).

Do budúca chce obec Jesenské pristupovať k poskytovaniu **zdravotníckej starostlivosti integrovaným spôsobom. Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS)** predstavuje koordinovaný súbor služieb, procesov, ľudských zdrojov, technológií a infraštruktúry, prostredníctvom ktorých je poskytovaná integrovaná starostlivosť občanom v definovanej spádovej oblasti. V CIZS je integrovaným spôsobom zabezpečovaná a poskytovaná predovšetkým všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť, špecializovaná zdravotná starostlivosť a prípadne i iná špecializovaná starostlivosť, služby podpory zdravia alebo sociálne služby. Pod integráciou zdravotnej starostlivosti sa na účely CIZS rozumie fyzická koncentrácia poskytovateľov všeobecnej, špecializovanej a inej špecializovanej zdravotnej starostlivosti, ktorí spolu zabezpečia efektívny komplexný manažment pacienta tak, aby sa minimalizovala cesta pacienta medzi jednotlivými poskytovateľmi, zabezpečila sa komplexnosť služieb na komunitnom princípe so súčasným maximalizovaním bezpečnosti pacienta v procese poskytovania zdravotnej starostlivosti a súvisiacich služieb.

Povinné služby

CIZS je povinné integrovať nasledovné zložky všeobecnej a špecializovanej zdravotnej starostlivosti:

- všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých;
- všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast;
- špecializovanú gynekologickú ambulantnú zdravotnú starostlivosť.

Minimálne personálne zabezpečenie

Minimálne povinné personálne zabezpečenie poskytovania všeobecnej a špecializovanej zdravotnej starostlivosti v CIZS má nasledovný rozsah:

- 1 lekár poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých dostupný v CIZS v rozsahu ekvivalentu plného pracovného úväzku;
- lekári poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých dostupní v CIZS v rozsahu minimálne v rozsahu ekvivalentu polovičného pracovného úväzku;
- 1 lekár poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast dostupný v CIZS v rozsahu minimálne v rozsahu ekvivalentu polovičného pracovného úväzku;
- 1 lekár poskytujúci špecializovanú ambulantnú starostlivosť v odbore gynekológia-pôrodnictvo dostupný v CIZS v rozsahu minimálne v rozsahu ekvivalentu 0,2 pracovného úväzku.

Fakultatívne služby

Poskytovanie fakultatívnych služieb v CIZS je v rámci schvaľovacieho procesu bodovo zvýhodnené a výdavky s nimi spojené sú v zadanom rozsahu oprávnené, ich neprítomnosť však nie je vylučujúcim kritériom realizácie projektu.

Špecializovaná zdravotná starostlivosť

CIZS môže integrovať aj iné druhy ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ako tie, ktoré sú vyššie špecifikované ako povinné. V rámci fakultatívnych zložiek môže CIZS integrovať:

- špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú zdravotnú starostlivosť;
- inú špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť.

V prípade integrácie aj nepovinných zložiek ambulantnej zdravotnej starostlivosti sa pri vyhodnocovaní projektov bude bodovo zvýhodňovať personálne zabezpečenie nepovinných zložiek, a to od nasledovnej minimálnej dostupnosti personálu:

- 1 lekár poskytujúci špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť minimálne v rozsahu ekvivalentu 0,1 pracovného úväzku a/alebo
- 2 lekári poskytujúci špecializovanú inú ambulantnú starostlivosť minimálne v rozsahu ekvivalentu 0,1 pracovného úväzku na lekára.

Ďalšie činnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti alebo služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti CIZS môžu byť integrované aj nasledovné druhy zdravotnej starostlivosti alebo služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti:

- agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (miestnosť, kde sídli alebo miestnosť, ktorú využíva, príp. bez potreby miestnosti; služba je koordinovaná poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý ju má zazmluvnenú s príslušnou zdravotnou poisťovňou);
- odberové pracovisko (v CIZS môže byť vyčlenený priestor určený na odberové pracovisko pre odbory biologického materiálu s cieľom diagnostiky a liečby s maximálnymi rozmermi neprevyšujúcimi minimálny rozmer ambulancie stanovený v oddiele 1 bode 1 výnosu MZ SR z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení);
- stacionár (v CIZS môže byť vyčlenený priestor určený pre stacionár v súlade výnosom MZ SR z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení);
- liečebná rehabilitácia (v CIZS môže byť vyčlenený priestor určený pre rehabilitácie v súlade výnosom MZ SR z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení);
- zariadenie pre prax sestier a lekárov pripravujúcich sa na špecializačnú skúšku v príslušnom špecializačnom odbore (akreditované i neakreditované špecializované výučbové zariadenie verejnej vysokej školy; pracovisko poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý má s verejnou vysokou školou uzavretú zmluvu o praktickej výučbe v zmysle § 35 zákona o vysokých školách, a to v odbore ošetrovateľstvo, resp. v klinických špecializačných odboroch pre sestry a lekárov pripravujúcich sa na atestáciu);
- komunitný pracovník v oblasti zdravotnej výchovy (miestnosť, kde sídli komunitný pracovník v oblasti zdravotnej výchovy, príp. bez potreby miestnosti s dokladovaním spolupráce);
- okrem vyššie uvedených v odôvodnených prípadoch i ďalšie súvisiace činnosti alebo služby ako sú napríklad logopéd, resp. psychológ.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu a štruktúry zdravotníckych zariadení v obci.

Samostatné ambulancie praktického lekára a lekárne v obci Jesenské											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lekárne a výdajne liekov	0	1	0	1	2	2	2	3	2	2	2
SAPL pre dospelých	1	2	0	2	1	2	1	1	1	1	1
SAPL pre deti	0	2	0	2	2	1	2	2	2	2	2
SAPL stomatológa	1	3	0	2	2	2	2	1	2	1	2
SAPL gynekológa	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
SAL špecialistu	0	4	3	3	2	3	2	1	1	3	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	18	18	17	17	16	16	15	15	15	14	14
1-4	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107
60-64	143	148	152	156	160	164	169	173	177	181	186
65-69	89	89	89	90	90	90	90	90	90	91	91
70-74	78	81	84	87	90	93	97	100	104	108	112
75-79	57	58	58	58	59	59	59	60	60	60	61
80-84	45	49	51	54	56	59	62	65	67	70	73
85-89	13	13	12	11	11	10	10	9	9	8	8
90-94	7	7	7	6	6	6	5	5	5	4	4
95-99	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1.7.5. Voľno - časové aktivity

Šport

Obec a jej okolie poskytuje široké možnosti športového, rekreačného a kultúrneho využívania nielen pre vlastných obyvateľov. Priamo v obci je pomerne dostatočne vybudovaná športová infraštruktúra.

Obyvatelia v obci majú nasledovné možnosti športového vyžitia. V existujúcom športovom areáli lokalizovanom za kultúrnym domom sa nachádza telocvičňa, futbalové ihrisko, šatne s tribúnou, tenisový kurt a plocha pre deti s preliezačkami a lavičkami.

Na konci osemdesiatych rokov minulého storočia sa v Jesenskom dostal futbal do takého útlmu, že v rámci TJ zanikol. Prešlo zopár mesiacov a mládež mohla zasa organizovane hrať futbal. Na jar v roku 1990 sa niekoľko fanatikov rozhodlo, že v Jesenskom oživia futbal. Vedenie TJ (kde fungoval turistický a tenisový oddiel) nechcelo futbalistov, bolo nutné založiť samostatný futbalový klub. Stalo sa to 29. júla 1990 a FK Jesenské bol zaregistrovaný na MV pod číslom VVS/1-900/90-2176.

Na základe úspešnej sezóny v roku 2007 sa v obci založil tenisový klub. Milovníci tohto športu zozbierali hráčov a brigádnickou činnosťou prispeli k úprave tenisového kurtu.

Aerobik v miestnej telocvični vyvíja činnosť už približne 10 rokov. V telocvični funguje aj fitness centrum (29.5.2015, <http://www.jesenske.sk/o-obci/sport/>).

Strelecký klub TRITON je občianskym združením v zmysle Zákona č. 83/1990 Zb., v ktorom sa združujú jednotlivci so záujmom o výkon a rozvoj športového strelectva. snahou je organizovať a zabezpečovať rozvoj základnej a výkonnostnej športovej streľby, pracovať s mládežou a vychovať skvelých strelcov, ktorí by nás reprezentovali v rámci súťaží na regionálnej, národnej aj medzinárodnej úrovni s dôrazom na dodržiavanie etiky a športových pravidiel. Členom SK TRITON sa môžu stať aj jednotlivci, ktorí nie sú držiteľmi zbrojného preukazu, osoby mladšie ako 18 rokov, právnické osoby, ktoré prispievajú k rozvoju streleckého športu ako aj cudzí štátni príslušníci, prosté všetci tí, ktorí súhlasia s poslaním SK TRITON (29.9.2015, <http://sk-triton.webnode.sk/o-nas/>).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov/>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-19	126	120	115	111	106	102	98	94	90	86	82
20-24	146	138	131	125	118	112	106	101	96	91	86
25-29	200	204	207	211	215	219	222	226	230	234	238
30-34	167	163	160	157	154	151	148	145	142	139	136
35-39	195	203	208	212	217	223	228	233	239	244	249
40-44	152	150	149	147	145	143	142	140	138	137	135

Kultúra

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu. Na uskutočňovanie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci kultúrny dom. Kapacita s variabilnými sedadlami predstavuje 240 + 60 sedadiel. Budova slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných kultúrnych aktivít. z pravidelných kultúrnych akcií sa v obci usporadúvajú slávnosti pri príležitosti dňa matiek, detí a dňa obce.

Obec Jesenské ponúka jednotlivcom a obchodným spoločnostiam možnosť prenájmu multifunkčnej sály, kuchyne, zasadačky a vestibulu. Kapacita multifunkčnej sály je 300 ľudí, v sále je k dispozícii ozvučenie a osvetlenie. Zasadacia miestnosť má kapacitu približne 40 ľudí. Kuchynka dokáže obslúžiť 150 stravníkov. Multifunkčná sála je vhodná pre: svadby, smútočné stretnutia, plesy, diskotéky, konferencie, firemné stretnutia so zamestnancami a obchodnými partnermi. Sála kultúrneho domu sa prenája s vlastným riadom a kuchyňou (<http://www.jesenske.sk/o-obci/kultura/>).

Folklórny súbor Boglárka

Od svojho založenia v roku 2001 reprezentovali obec na mnohých podujatiach, tak na Slovensku ako aj v zahraničí. Boglárka má v súčasnosti 18 členov a Malá Boglárka 22. Doteraz pracovali z deťmi od 5-16 rokov zo základnej školy maďarskej, ako aj slovenskej. Tento rok sa učia tancovať už aj deti z materskej školy. Zúčastňujú sa rôznych sústreďeniach a súťažiach na ktorých sa umiestňujú na popredných miestach.

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Obecná knižnica sa nachádza v priestoroch polyfunkčného objektu na Školskej ulici č.58/2, 972 47 Jesenské. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 4997 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi.

Verejná knižnica											
obec Jesenské	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	10460	10512	10560	10464	10605	4777	4848	4917	4997	4997	4997
Počet užívateľov	87	79	97	73	39	14	29	16	9	9	15
Zdroj: ŠÚ SR, 2015											

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobo stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobo zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala

- odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre seniorov a deti aj so sprievodom)
 - zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
 - podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
 - radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
 - radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
 - významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa pokles v obidvoch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
20-24	146	138	131	125	118	112	106	101	96	91	86
25-29	200	204	207	211	215	219	222	226	230	234	238
45-49	165	156	168	170	171	174	177	179	182	185	187
50-54	167	170	173	176	180	183	186	189	192	196	199
55-59	120	117	115	112	109	107	104	102	99	97	95

1.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v obci je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydlií, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.7.2015).

Obecná polícia

Legislatívne postavenie obecnej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje obecnú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. V súčasnosti obec nemá zriadenú obecnú políciu.

Štátna polícia

Policajný zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátene vyšetrovanie o trestných činoch. V obci je zriadené obvodné oddelenie PZ (OO PZ Jesenské, Ul. Pekárenská č. 312, 980 02 Jesenské), pod pôsobnosť ktorého spadá aj obec Jesenské. Obce v pôsobnosti oddelenia: Jesenské, Bakov, Belín, Blhovce, Čierny Potok, Drňa, Dubno, Gemerček, Gemerské Dechtáre, Gemerský Jablonec, Gortva, Hajnáčka, Hodejov, Hodejovec, Hostice, Jestice, Konrádovce, Nová Bašta, Pavlovce, Petrovce, Stará Bašta, Sútor, Studená, Šimonovce, Širkovce, Tachty, Večelkov.

Monitorovacie a kamerové systémy

V obci v súčasnosti sú inštalované kamerové systémy. Sú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované.

1.8. Bývanie

1.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Obec má charakter plošného sídla uličného charakteru, v zásade s pravouhlým systémom ulíc. Priestorové pôsobenie obce je kompaktné, organicky zasadené do krajinného prostredia. V roku 2011 bolo v obci evidovaných 516 domov.

Obývané byty a domy (2011)

	spolu	byty v rodinnom dome	domy
obec Jesenské	697	591	516
Cífra	23	21	20
Doma	2	2	2
Jesenské	672	568	494

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z iných dôvodov – 44 bytov, z dôvodu zmeny vlastníctva (27) a z dôvodu nespôsobilosti na bývanie a to 11 bytov.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)

zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
27	3	11	44	3

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (519). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 50 bytmi. V bytovom dome je evidovaných 93 bytov v osobnom vlastníctve.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
93	519	8	3	50

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Jesenské disponuje plochou od 81 do 122 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou viac ako 120 m² v počte 138.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
------------	---------------------	------------------------	-------------------------	---------------------

RD	17	87	347	137
BD	5	41	32	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 3 obytnými miestnosťami. Druhou najväčšou skupinou sú 5+ izbové byty. Byty so 4 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 132.

Byty podľa počtu obytných miestností				
1	2	3	4	5+
32	86	267	132	177

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 228 bytov RD a 53 BD v roku 2011 bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody. Vlastný zdroj pitnej vody malo 278 domácností. Bez vodovodu bolo 41 bytov.

Byty podľa zásobovania vodou RD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
228	262	5	38	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Byty podľa zásobovania vodou BD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
53	16	0	3	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 240 bytov RD a 35 BD, a pevnou linkou disponovalo 246 bytov. Mobilným telefónom bolo vybavených 489 domácností.

Vybavenosť bytov a domácností v obci RD					
podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia		
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet	
430	258	287	215	240	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a domácností v obci BD					
podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia		
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet	
59	36	29	31	35	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Jesenské je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia (353). Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca. 253 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia				
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia	
19	353	253	3	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom – 294 a pevným palivom – 282 bytov. Elektrickú energiu na vykurovanie využívalo 56 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
294	56	1	282	3	5

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

1.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

V súčasnosti sa v obci špeciálny bytový fond pre ohrozené skupiny obyvateľov nenachádza. Nájomný (štandardný) bytový fond obce pozostáva z 8 obecných bytov. V blízkej budúcnosti plánuje obec ďalšie investičné aktivity, ktoré by mali rozšíriť ponuku nájomných bytov.

1.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

Bývanie marginalizovaného obyvateľstva v obci Jesenské možno rozdeliť do 3 kategórií. Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závažné ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách (v obci sa toho času nenachádza). Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočikáreň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku obce umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji obce (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydľí uprostred majoritnej časti obce – staré opustené budovy v centre obce).

Dobré zdravotné podmienky predpokladajú prístup k vodovodu v domácnosti (alebo k vlastnej studni s pitnou vodou), ku kanalizácii/ žumpě, pravidelnému odvozu odpadu, prípadne prítomnosť hygienického centra.

Čo sa však týka samotného bytového fondu obývaného marginalizovanými skupinami (počtu domácností), ten je z väčšej časti tvorený štandardnými bytovými jednotkami. Subštandardné obydľia sú budované v menšej miere. Chatrče sa v obci nenachádzajú. V obci Jesenské sú nevyhovujúce domy zaradené do subštandardných podmienok. Rómovia žijúci v subštandardných podmienkach žijú zároveň vo vyššej obľobnosti, t. j. v jednej bytovej jednotke žije vyšší počet osôb. Výsledok, že značná časť marg. obyvateľov žije v zlých neštandardných podmienkach potvrdzuje aj údaj o priemernom počte obyvateľov v obydľiach s nižším štandardom s priemerom na obydľie 6,13 obyvateľov (Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18).

1.9. Definovanie zainteresovaných skupín

1.9.1 Zadávatelia

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného

súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci obce ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, obecny úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby obec uznesením zastupiteľstva deklarovalo svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Obec ako účastník komunitného plánovania

A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:

- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
- o tom, kto ho má zabezpečovať (obecný úrad alebo iná poverená organizácia),
- o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
- o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
- o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.

B) Poverení pracovníci obecného úradu zabezpečujú:

- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
- priestory pre rokovanie,
- potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch obce,
- vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
- spracovanie priebežných správ a záverov,
- vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.

C) Od začiatku obec Jesenské zverejňovalo zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.

D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.

E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- starosta a prednosta,
- príslušné komisie obecného zastupiteľstva,
- obecná rada,
- poslanci obecného zastupiteľstva

1.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojením sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- zariadenia sociálnych služieb,
- vzdelávacie inštitúcie,
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v obci Jesenské,
- neziskové organizácie,
- štátna správa,

1.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhľadávanie, oslovenie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojením do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

1.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy, osobitne špeciálne školy, ...), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky...), etnické skupiny, vrátane skupín, s ktorými je obtiažna komunikácia – rómska komunita.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- neziskové organizácie,

1.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- rodiny s deťmi,
- deti a mládež,
- ženy na materskej dovolenke,
- osoby so zdravotným postihnutím
- seniori
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- sociálne odkázaní obyvatelia,
- seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú,
- osoby v kríze
- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí,
- neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

1.10.1.Seniori

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Socio-ekonomické štúdie o jeho dopadoch v jednotlivých krajinách po mohli odhaliť a pomenovať negatívne javy sprevádzajúce starobu, ako je feminizácia, oslabenie rodinných vzťahov, zhoršenie ekonomickej situácie, ale hlavne pre budili záujem o riešenie zanedbávania, zneužívania a týrania seniorov. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Nárast počtu starých ľudí v obci nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
60-64	101	94	91	83	91	98	101	118	127	130	134
65-69	74	75	78	91	95	90	85	81	73	84	89
70-74	78	80	82	64	65	63	66	70	78	75	75
75-79	43	50	47	60	54	57	62	65	55	62	57
80-84	46	38	35	32	32	29	29	28	42	39	41
85-89	9	13	19	18	19	19	16	13	16	15	14
90-94	5	4	3	5	5	3	4	4	4	5	6
95-99	2	2	2	1	2	3	2	2	2	1	1
100+	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Podiel obyvateľov v seniorskom veku v obci narastá. Obec svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie prestárlych občanov formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriaďovaním zariadení s ambulantnou, prípadne celodennou starostlivosťou.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
60-64	143	148	152	156	160	164	169	173	177	181	186
65-69	89	89	89	90	90	90	90	90	90	91	91
70-74	78	81	84	87	90	93	97	100	104	108	112
75-79	57	58	58	58	59	59	59	60	60	60	61
80-84	45	49	51	54	56	59	62	65	67	70	73
85-89	13	13	12	11	11	10	10	9	9	8	8
90-94	7	7	7	6	6	6	5	5	5	4	4
95-99	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1.10.2.Deti a mládež

Cieľovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti,

podpory zdravého životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času, obec zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0	29	24	25	28	17	23	25	26	27	20	19
1-4	118	119	108	113	105	93	96	90	97	107	96
5-9	128	127	127	128	137	138	132	124	140	127	131
10-14	169	164	159	130	121	125	125	122	126	127	128
15-19	195	185	175	187	188	164	159	149	128	121	131

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2015

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôsobovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0	18	18	17	17	16	16	15	15	15	14	14
1-4	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107
5-9	130	129	128	127	126	125	124	124	123	122	121
10-14	129	129	130	131	131	132	132	133	134	134	135
15-19	126	120	115	111	106	102	98	94	90	86	82

1.10.3. Ženy na materskej dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). V Slovinsku pomáha matkám k rýchlejšiemu návratu do práce dobre organizovaná sieť verejných predškolských zariadení (Vagač, 2011, s.4). Obec do budúcnosti plánuje uskutočniť investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce.

V obci je otvorené materské centrum. Materské centrum ponúka zaujímavé aktivity pre deti i dospelých. Organizuje kurzy pre mamičky a začínajúcich podnikateľov. Príďte medzi nás a spoločne strávme svoj voľný čas. Berieme do úvahy všetky Vaše nápady a návrhy na spoločné stretnutia. Aktívne mamičky sa môžu realizovať a organizovať jednotlivé podujatia v MC. Ponúkame vzájomnú komunikáciu medzi matkami a medzi deťmi navzájom, zbližovanie a utváranie priateľských vzťahov. Materské centrum je vybudované vďaka podpore ESF. O jeho zrod sa pričínila Vidiecka organizácia pre komunitné aktivity o.z. Banská Bystrica a Obec Jesenské (KVS 2013, 2013, s.38-39).

1.10.4. Sociálne odkázaní obyvatelia

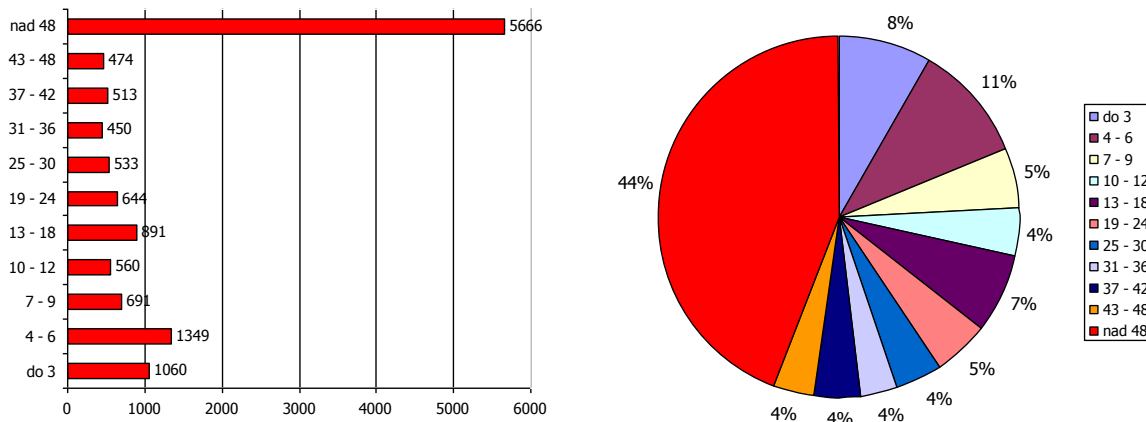
Predstavujú rizikovú skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych príčin nemôžu v obci Jesenské, prípadne Banskobystrickom regióne z objektívnych, prípadne subjektívnych dôvodov nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobo nezamestnaných ako na nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť tunajších rómov. Zlepšenie postavenia Rómov na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré obec Jesenské nemá dosah) alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie Rómov od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4).

1.10.4. Dlhodobo nezamestnaní obyvatelia

Medzi dlhodobo nezamestnanými sa nachádzajú v obci Jesenské najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so stredoškolským vzdelaním alebo naopak obyvatelia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je tak potrebný zvlášť dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora **rekvalifikácie, budovania pracovných návykov**, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobo nezamestnaní v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak v obci ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011). Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie v skupine nad 12 mesiacov a od 4 do 6 mesiacov. V prvej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných nad 48 mesiacov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve tejto skupiny dlhodobo nezamestnaných, ktorí strácajú pracovné návyky.

Štruktúra nezamestnaných v okrese Rim. Sobota v roku 2015 (dĺžka evidencie)

Zdroj: ÚPSVaR, 2015

1.10.5. Zdravotne ťažko postihnutí obyvatelia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prитоky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

1.10.6. Osoby v kríze (ľudia bez domova, matky s deťmi, po výkone trestu, po závislosti na drogách)

Uvedená cieľová skupina v obci nie je významne zastúpená. V roku 2018 obec neevidovala v rámci katastrálneho územia obyvateľov bez domova. Skupiny obyvateľov po výkone trestu, prípadne po závislosti na drogách sa vracajú späť k svojim rodinám a teda nevyžadujú intervencie v oblasti bývania. Opatrenia by mali smerovať skôr k preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov, prípadne kurzov v oblasti drobného podnikania.

2. Strategická časť

2.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitostí ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im

potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

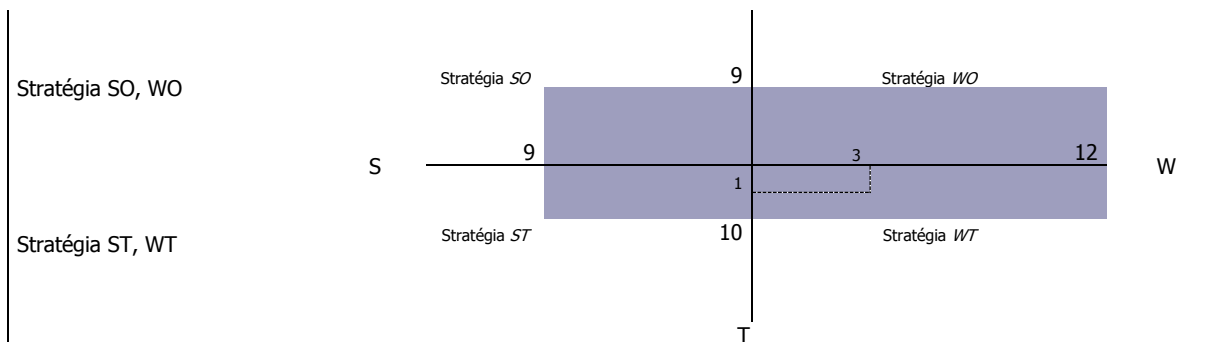
Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce obec úspešná, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

2.1.1. Sociálne služby

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
- zabezpečená opatrovateľská služba, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia seniorov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...), - detský domov, - klub seniorov, - klub invalidných seniorov,	- absencia domova sociálnych služieb, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - vysoký podiel rómskeho obyvateľstva, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladzovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,
<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladzovanie prac. a rodinných povinností, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, - príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta, - pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

O

Odporúča sa využiť stratégiu WT - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby) a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Rim. Sobota, prípade Banská Bystrica.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Jesenské v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

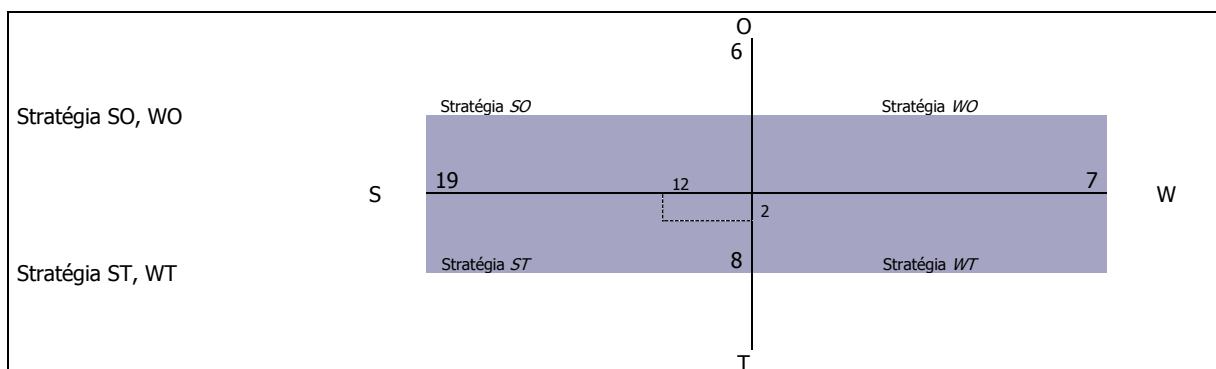
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
- zabezpečená opatrovateľská služba,	1,5	- absencia domova sociálnych služieb,	1,5
- stavebno-technický stav bytového fondu je	1	- v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba,	1,5
- prevažne dobrý a vyhovujúci,		- vysoký podiel rómskeho obyvateľstva,	1,5
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,	1,5	- nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi,	1
- stretnutia seniorov, intenzívna klubová činnosť	1,5	- nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o	1,5
- uvítanie do života novorodencov obce,		- deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného	
- príspevok obce	1,5	- života,	
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma,	1,5	- nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre	1,5
- rodinná tragédia....),		- mládež a dorast, na voľnočasové aktivity	
- detský domov,	1,5	- nedoriešená sociálna sieť,	1,5
- klub seniorov,	1,5	- zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu,	1,5
- klub invalidných seniorov,	1	- nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho	1,5
	1	- zázemia,	
spolu	12,0	spolu	13,0
		výsledok	-1,0

2.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
- fungujúca materská škola, - stabilizovaný počet detí v materskej škole, - rekonštruovaná budova materskej školy, - existencia plnoorganizovanej slovenskej základnej školy, - existencia plnoorganizovanej slovenskej základnej školy, - vysoká odbornosť vyučovania, - kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov, - postupné využívanie inováčných prvkov do vyučovania, - individuálna integrácia žiakov ŠVVP, - možnosť pripojenia na internet, - veľký výber záujmovej činnosti, - možnosť stravovania žiakov, dospelých aj cudzích strávníkov, - areál školy poskytujúci dostatočné športové a oddychové využitie pre žiakov i verejnosť, - účasť a úspešnosť žiakov v súťažiach, - ochota pedagógov i nepedagogických pracovníkov ďalej sa vzdelávať, - orientácia pedagogických a nepedagogických pracovníkov na zlepšovanie pracovného prostredia, - dôraz na rýchly kontakt s rodičmi pri riešení vzdelávacích i výchovných problémov, - vybudovaná školská telocvičňa, - existencia základnej umeleckej školy,	- potrebné dovybavenie materskej školy, - potrebné dovybavenie základných škôl, - nevyhnutná revitalizácia vonkajších priestorov materskej školy, - nedostatočné priestorové podmienky škôl, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu budov školy, - nedostatok učebníc,
Príležitosti	Ohrozenia
- dovybavenie materskej a základnej školy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast	- nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému

- záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, - najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov,	- vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,
---	--

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu ST - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Jesenské v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

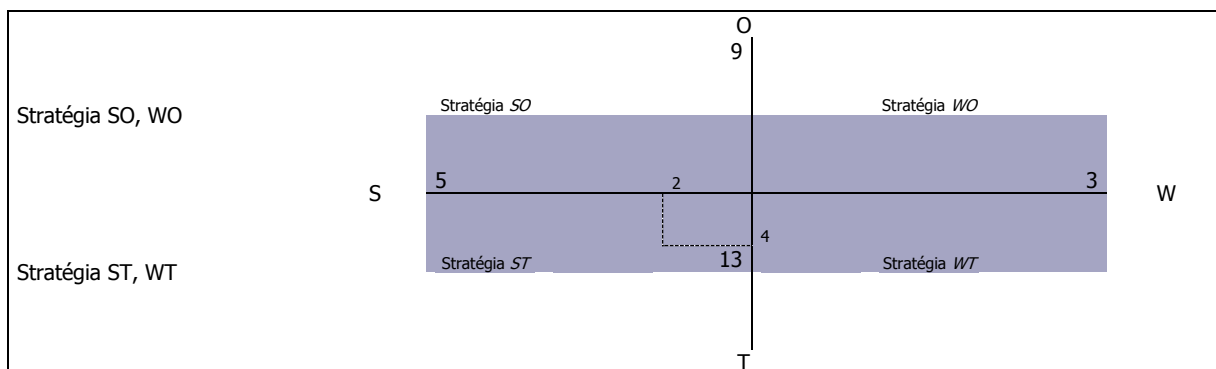
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ fungujúca materská škola,	1,5	- potrebné dovybavenie materskej školy,	1,5
+ stabilizovaný počet detí v materskej škole,	1,5	- potrebné dovybavenie základných škôl,	1,5
+ rekonštruovaná budova materskej školy,	1,5	- nevyhnutná revitalizácia vonkajších priestorov materskej školy,	1,5
+ existencia plnoorganizovanej slovenskej základnej školy,	1,5	- nedostatočné priestorové podmienky škôl,	1,5
+ existencia plnoorganizovanej slovenskej základnej školy,	1,5	- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu budov školy,	1
+ vysoká odbornosť vyučovania,	1,5	- nedostatok učebníc,	1
+ kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov,	1,5		
+ postupné využívanie inovačných prvkov do vyučovania,	1		
+ individuálna integrácia žiakov ŠVVP,	1		
+ možnosť pripojenia na internet,	1		
+ veľký výber záujmovej činnosti,	1		
+ možnosť stravovania žiakov, dospelých aj cudzích strávníkov,	1		
+ areál školy poskytujúci dostatočné športové a oddychové využitie pre žiakov i verejnosť,	1,5		
+ účasť a úspešnosť žiakov v súťažiach,	1		
+ dôraz na rýchly kontakt s rodičmi pri riešení vzdelávacích i výchovných problémov,	1,5		
+ vybudovaná školská telocvičňa,	1,5		
+ existencia základnej umeleckej školy,	1,5		
spolu	22,0	spolu	8,0
výsledok	14,0		

2.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia zdravotníckeho strediska, - existencia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých, - existencia stomatologickej ambulancie a dentálnej hygieny,	- nízky počet praktických lekárov pre dospelých, - vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti,

- existencia 2 komerčných lekární, - existencia špecializovanej ambulancie,	- zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho, - zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, - zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva, - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva, - nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa)
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovňavanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *ST*. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, stomatologická, detská.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Jesenské v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

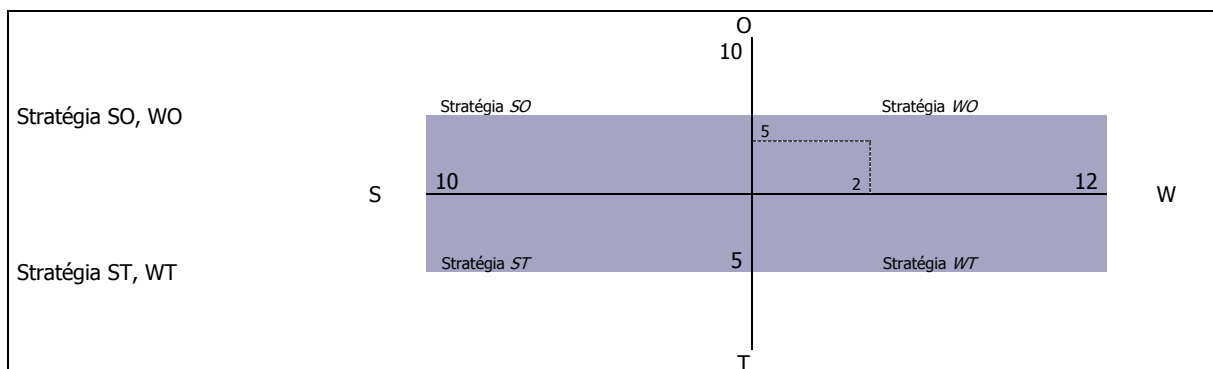
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia zdravotníckeho strediska,	1,5	- nízky počet praktických lekárov pre dospelých,	1
+ existencia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých,	1,5	- vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti,	1
+ existencia stomatologickej ambulancie a dentálnej hygieny,	1,5	- zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho,	1
+ existencia 2 komerčných lekární,	1,5	- zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby,	1
+ existencia špecializovanej ambulancie,	1,5	- zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva,	1
		- nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,	1
		- nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva,	1

spolu	7,5	spolu	7,0
výsledok	0,5		

2.1.4. Voľno - časové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
- existujúci futbalový areál, - vybudované príslušenstvo k futbalovému areálu. - činné športové kluby – futbalový, strelecký, - vybudované tenisové ihrisko, - existujúci poľovnícky revír, - existujúci rybársky revír, - vybudovaný dom kultúry s kapacitou 300 osôb, - existencia obecnej knižnice s viac ako 5000 knižnými jednotkami,	- nedobudovaná športová infraštruktúra, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb, - nedobudované cyklistické cestičky, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Jesenské, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu WO. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Obec by sa mala zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Jesenské v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

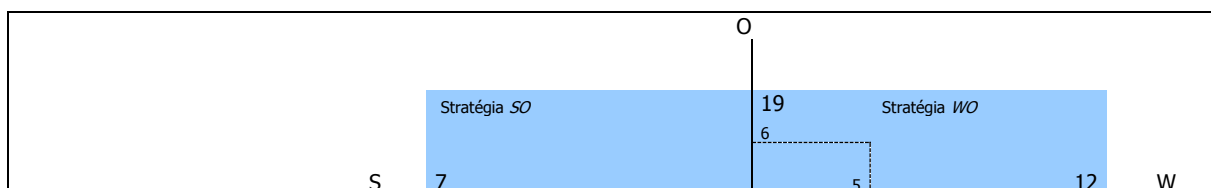
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
-----------------	------	------------------	------

+ existujúci futbalový areál,	1	- nedobudovaná športová infraštruktúra,	1,5
+ vybudované príslušenstvo k futbalovému areálu.	1	- nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb,	1,5
+ činné športové kluby – futbalový, strelecký,	1	- nedobudované cyklistické cestičky,	1,5
+ vybudované tenisové ihrisko,	1	- absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry,	1,5
+ existujúci poľovnícky revír,	1,5	- negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, zateplenie budovy,	1,5
+ existujúci rybársky revír,	1,5	- potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu,	1
+ vybudovaný dom kultúry s kapacitou 300 osôb,	1,5	- slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce,	1
+ existencia obecnej knižnice s viac ako 5000 knižnými jendnotkami,	1,5	- nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia,	1
spolu	10,0	spolu	10,5
		výsledok	-0,5

2.1.5. Bývanie

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
- existencia plôch IBV, - najvyšší počet bytov 3 a 5+ izbových v bytovom fonde, - až 228+53 bytov napojených na spoločný zdroj pitnej vody, - dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet – 240+35 (2011), - dominantná časť obce vykurovaná plynom – 294,	- 11 bytov nespôsobilých na bývanie, - 46 bytov bez napojenia na verejný vodovod a bez vlastného zdroja, - 262+16 bytov napojených len na vlastný zdroj, - klesajúca dynamika bytovej výstavby, - potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve obce, - vysoký priemerný vek bytového fondu, - neustále klesajúca hodnota bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miest, - obmedzená ponuka pracovných príležitostí v obci, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŽZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu obce, - nízke príjmy obyvateľstva, - slabá komunikácia samosprávy s podnikateľským prostredím,
<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
- vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zateplovanie domov, bytov,...), - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,

Schéma SWOT analýzy:

Stratégia ST	13	Stratégia WT
T		

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu WO. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej IBV a HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zvážiť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Jesenské v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

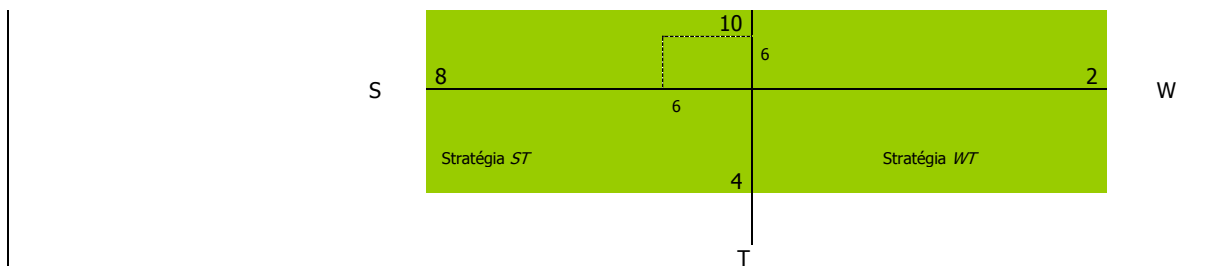
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia plôch IBV,	1,5	- 11 bytov nespôsobilých na bývanie,	1,5
+ najvyšší počet bytov 3 a 5+ izbových v bytovom fonde,	1,5	- 46 bytov bez napojenia na verejný vodovod a bez vlastného zdroja,	1,5
+ až 228+53 bytov napojených na spoločný zdroj pitnej vody,	1,5	- 262+16 bytov napojených len na vlastný zdroj,	1
+ dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet – 240+35 (2011),	1	- klesajúca dynamika bytovej výstavby,	1
+ dominantná časť obce vykurovaná plynom – 294,	1,5	- potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve obce,	1
		- vysoký priemerný vek bytového fondu,	1
		- neustále klesajúca hodnota bytového fondu,	1,5
		- vysoká energetická náročnosť bytového fondu,	1,5
		- nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu,	1,5
spolu	7,0	spolu	11,5
		výsledok	4,5

2.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
- relatívne dobre zabezpečený obecný úrad, - frekventovaná centrálna časť obce, - existencia verejného osvetlenia obce, - obvodné oddelenie policajného zboru v obci Jesenské, - organizované prednášky na školách v rámci návštev polície, - Intervencia a osвета v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách, - zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	- rozširovanie drogovej problematiky v obci, - narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov, - nedostatočná prevencia polície, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - nízka frekvencia policajnej kontroly, - veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže, - vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii, - vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, - slabé donucovacie možnosti obecnej a štátnej polície,
Príležitosti	Ohrozenia
- rozšírenie monitorovacieho systému v obci – inštalovanie kamier na rizikových miestach v obci, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

Stratégia SO	O	Stratégia WO
--------------	---	--------------

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Obec sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu obce.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Jesenské v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ relatívne dobre zabezpečený obecny úrad,	1,5	- rozširovanie drogovej problematiky v obci,	1,5
+ relatívne nízky počet násilných trestných činov,	1	- narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov,	1,5
+ frekventovaná centrálna časť obce,	1	- nedostatočná prevencia polície,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia obce,	1,5	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,	1
+ obvodné oddelenie policajného zboru v obci Jesenské,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1
+ organizované prednášky na školách v rámci návštev polície,	1,5	- nízka frekvencia policajnej kontroly,	1,5
+ intervencia a osveta v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	1,5	- veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže,	1
+ zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	1	- vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii,	1,5
spolu	10,5	spolu	10,5
výsledok	0		

2.2. Vízia a poslanie

2.2.1. Vízia

Obec Jesenské je miestom, ktoré vyvážené zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Vyvážené a ohľaduplne využíva svoj majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zvelaďovania. Neustále rozvíja širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce. **Svoje aktivity zameriava aj na rizikové skupiny obyvateľov z hľadiska trhu práce, sociálneho vylúčenia.**

Obec v rámci existujúcich kompetencií nezabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti.

Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre **občanov v hmotnej núdzi** obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre **zdravotne ťažko postihnutých a seniorov** obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí **opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného**

stravovania. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Obec Jesenské je bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorila podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Obec vytvorila dobré podmienky pre bývanie vybraných skupín obyvateľov obce. Bytovú výstavbu zamerala hlavne na **mladé rodiny s deťmi**. Okrem **štandardnej bytovej výstavby** obec uskutočnila v obmedzenej miere aj **bytovú výstavbu nižšieho štandardu** pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.

2.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Jesenské v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Jesenské a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných sociálnych služieb obyvateľom obce. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Jesenské disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel obecnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním obce Jesenské všetky tieto úlohy realizuje obecná a štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (zákonom č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac (o zmene a

doplnení niektorých zákonov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom 330/2007 Z. z., zákonom č. 643/2007 Z. z., zákonom č. 215/2008 Z. z. a zákonom č. 466/2008 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy, ako aj školskej jedálne a mimoškolských záujmových zariadení. Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Obec pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Banská Bystrica.

Voľno – časové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť obecnej knižnice a SKD.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre nájomné bývanie obyvateľom obce bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov obce.

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

2.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Ciele a priority KPSS sú definované v súlade s Národnými prioritami:

Ciele Národných priorít 2015 - 2020:

Cieľom Národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike v rokoch 2015 -2020 cestou formulovania základných priorít tohto rozvoja, predpokladov na dosiahnutie týchto priorít a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia.

Špecifickými cieľmi Národných priorít je:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb¹ s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby ,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb (Národné priority rozvoja sociálnych služieb, 2014, s.25 -32).

Národnými prioritami rozvoja na roky 2015 – 2020 sú:

1. zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,

Hlavné znaky inštitucionálnej starostlivosti sa prejavujú tým, že: prijímatelia služby sú izolovaní od širšieho spoločenstva a/alebo sú nútení k spoločnému žitiu,

prijímatelia služieb nemajú dostatočnú moc nad svojimi životmi a nad rozhodnutiami, ktoré sa ich týkajú, požiadavky samotnej organizácie majú tendenciu byť nadradené nad individuálne potreby jednotlivých prijímateľov služieb

Predpoklady na dosiahnutie priority

Podporiť rozvoj existujúcich a nových sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru (sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia, preventívna aktivita, terénna sociálna služba krízovej intervencie, domáca opatrovateľská služba, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, denné centrá, komunitné centrá, služby včasnej intervencie, podpora samostatného bývania, podporované bývanie, služby starostlivosti o dieťa do troch rokov veku a pod.) s dôrazom na služby pre rodiny, ktoré sa starajú o člena odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe.

Prepojiť systém sociálnych služieb a zdravotnú starostlivosť do systému dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti, tak na úrovni komunitných, ako aj na úrovni pobytových služieb regionálneho charakteru v súlade s vládnymi dokumentmi a inými strategickými dokumentmi.

Merateľné ukazovatele dosiahnutia priority do roku 2020

Zvýšiť percento počtu druhov sociálnych služieb a ich kapacity na komunitnej úrovni.

Zvýšiť percento počtu zariadení sociálnych služieb , ktoré poskytujú sociálno- zdravotnú starostlivosť (Národné priority rozvoja sociálnych služieb, 2014, s.25 -32).

2. podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,

Predpoklady na dosiahnutie priority

Podporovať a budovať vybrané druhy terénnych, ambulantných a pobytových služieb na komunitnej úrovni posilňujúcich nezávislý život (napr. zariadenie podporovaného bývania, podpora samostatného bývania), čo predpokladá ukončenie poskytovania pôvodných pobytových sociálnych služieb inštitucionálneho charakteru, tak aby prijímatelia/l'ky celoročných pobytových služieb mohli opustiť pôvodné pobytové zariadenia.

Zvýšiť informovanosť odborníkov/čok a verejnosti prostredníctvom cielených kampaní o zámeroch a procese prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

Merateľné ukazovatele dosiahnutia priority do roku 2020

Zvýšiť percentuálny podiel vybraných druhov pobytových služieb na komunitnej úrovni, ako modernej alternatívy za doposiaľ poskytované pobytové sociálne služby inštitucionálneho charakteru.

Realizovať viacročnú národnú kampaň zameranú na zvyšovanie povedomia odbornej i laickej verejnosti o deinštitucionalizácii a o rozvoji komunitne organizovaných sociálnych služieb ako verejnej priority (Národné priority rozvoja sociálnych služieb, 2014, s.25 -32).

3. podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvalé v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,

Predpoklady na dosiahnutie priority

Podporiť rozvoj a posilniť využívanie dostupných sociálnych služieb v obciach, ktoré majú priestorovo segregované lokality s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby

Merateľné ukazovatele dosiahnutia priority do roku 2020

Zvýšiť percentuálne zastúpenie vybraných druhov sociálnych služieb a ich kapacít (najmä sociálnych služieb krízovej intervencie, podporných služieb, terénnych programov a ďalších opatrení) poskytovaných v priestorovo segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

4. zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb (Národné priority).

Predpoklady na dosiahnutie priority

Podporovať poskytovateľov sociálnych služieb pri vytváraní podmienok pre napĺňanie ľudsko-právnych, procedurálnych, personálnych a prevádzkových aspektov kvality poskytovaných sociálnych služieb

Merateľné ukazovatele dosiahnutia priority do roku 2020

60 percent hodnotených poskytovateľov sociálnych služieb spĺňa podmienky kvality výborne alebo spĺňa veľmi dobre (Národné priority rozvoja sociálnych služieb, 2014, s.25 -32).

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Jesenské nasledovný strategický cieľ:

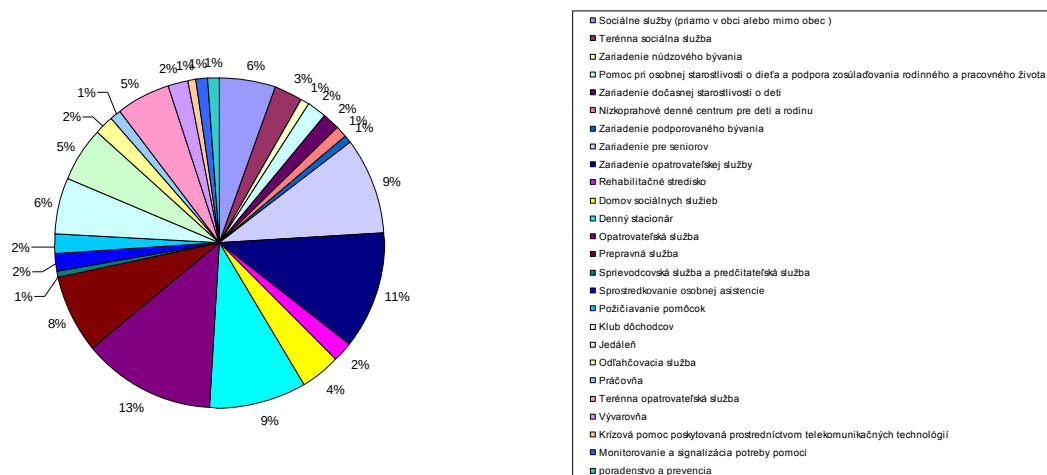
„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Jesenské, po sociálnej a kultúrnej stránke. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude obec smerovať do oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja obce, rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Na základe dotazníkového výskumu boli stanovené nasledovné priority.

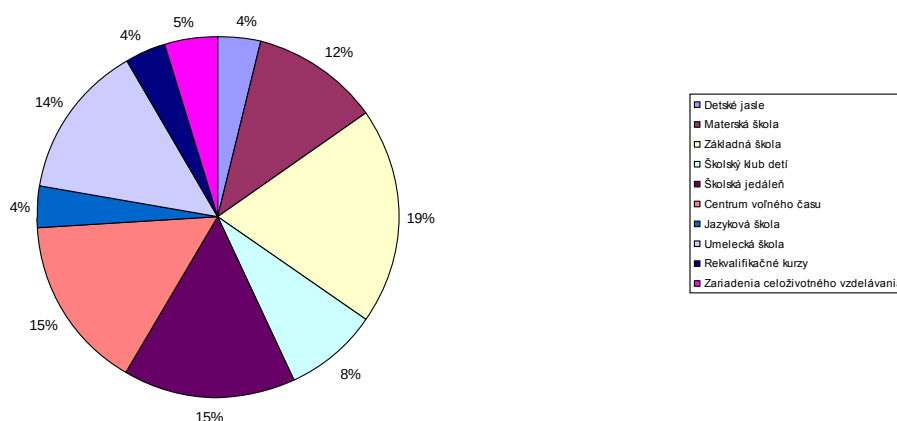
2.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby, stravovanie, domov sociálnych služieb, zariadenia pre seniorov a opatrovateľská služba. Obyvatelia preferujú aj klubovú činnosť.

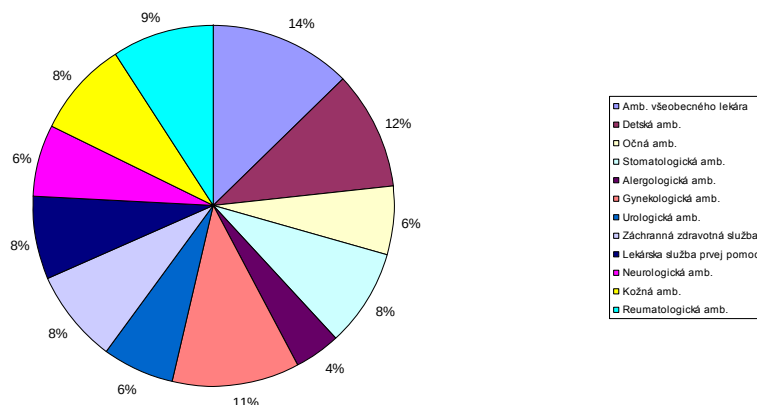
2.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú základná škola, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie a materské školy. V prípade nezamestnaných obyvateľov sú uprednostňované rekvalifikačné kurzy a celoživotné vzdelávanie.

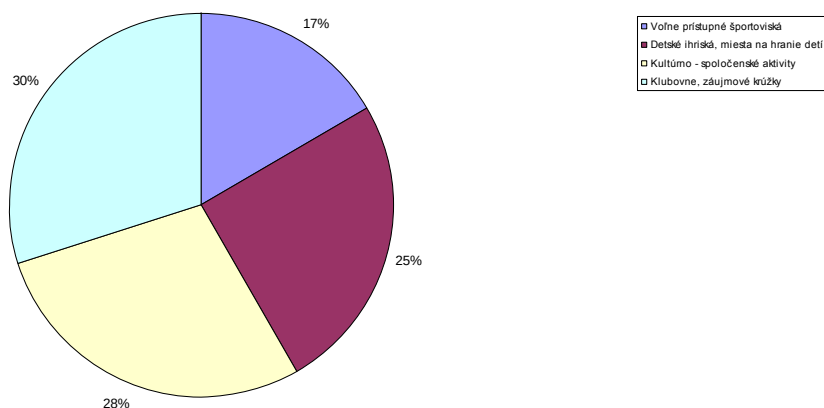
2.3.3. Zdravotnícke služby

V obci jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou ambulanciou preferujú obyvatelia aj detskú ambulanciu a stomatologickú.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám.

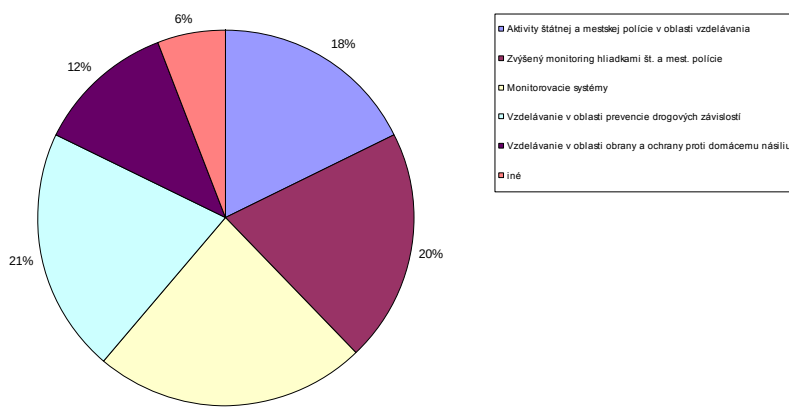

2.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome, prípadne v ojedinelých prípadoch v nájomnej výstavbe nižšieho štandardu. Hlavný problém obyvatelia vidia vo veľkom počte bývajúcich na jednu bytovú jednotku ako aj technický stav obydlií.

2.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v obci.

Definovanie hlavných zámerov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6
Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.	Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce.	Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
c i e ľ o v é s k u p i n y					
- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodčia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.	- deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - všetci obyvateľia obce	- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok,	- deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život	- sociálne odkázaní obyvateľia, - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodčia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život	- deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvateľia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - seniori, čiže obyvateľia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotnými postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania - všetci obyvateľia obce

2.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách - zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac (o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom 330/2007 Z. z., zákonom č. 643/2007 Z. z., zákonom č. 215/2008 Z. z. a zákonom č. 466/2008 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov obce odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov obce. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a rozvoz obedov, starostlivosť o seniorov, aktivačné práce, dávky v hmotnej a sociálnej núdzi prípadne starostlivosť o deti.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrne – historický ráz obce. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre obce bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie. V tejto súvislosti je potrebné riešenie problémov s neprispôsobivými obyvateľmi, ktorých je potrebné premiestniť do okrajových častí obce v záujme zachovania kultúrne historickej hodnoty a zvýšenia turistickej atraktivity.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na

spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb. Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v

ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehľbovanie kvalifikácie.

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.1.1	Chránené bývanie.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie kapacít chráneného bývania.

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.2.1	Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.

Cieľ 1.3.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.
-----------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.
Aktivita	Finančné a personálne zabezpečenie.
Projekt 1.3.2	Výstavba denného stacionára.
Aktivita	Realizácia priestorov.
Projekt 1.3.3	Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov.
Aktivita	Obstaranie vozidla. Personálne a finančné zabezpečenie.

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4.	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.
Aktivita	Technické vybavenie.

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5.	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.
-----------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 1.5.1	Zriadenie Integračného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.
Projekt 1.5.2	Zriadenie zariadenia verejného stravovania.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia. Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo
----------	---

rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.
Aktivity	Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.
Projekt 1.6.2	Zabezpečenie sociálnej rehabilitácie.
Aktivity	Personálne zabezpečenie.
Projekt 1.6.3	Sanácia obydlií nespôsobilých na bývanie a čiernych stavieb.
Aktivity	Realizácia sanačných prác.

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.
Projekt 1.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Projekt 1.7.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

2.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch a mimoškolských zariadeniach.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku obec zabezpečuje činnosť a prevádzku materských škôl a základnej školy, školských jedální a školských klubov detí. V nadväznosti na politiku rozvoja obce počíta obec so zvrátením negatívneho trendu vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, základného vzdelávania a školských zariadení, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie škôl a školských zariadení.

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí

existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
---------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 2.1 Aktivita	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Obstaranie vybavenia materskej školy.
Projekt 2.2 Aktivita	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva. Modernizácia budovy základnej školy. Rekonštrukcia a modernizácia kotolne a vykurovacieho systému.
Projekt 2.3 Aktivita	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu materskej a základnej školy.
Projekt 2.4 Aktivita	Podpora záujmovej činnosti. Priestorové a materiálové podmienky.
Projekt 2.5 Aktivita	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a modernizácia školskej kuchyne.
Projekt 2.6 Aktivita	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry. Výstavba malej telocvične. Rekonštrukcia budovy telocvične.

2.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky obce na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade obecných priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľským motívom, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré obec podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3	Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.
---------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1 Aktivita	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Projekt 3.2 Aktivita	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Projekt 3.3 Aktivita	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zriadenie Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS).

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiach v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Obec v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v obci, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiach v oblasti kultúry v obci. Finančné prostriedky určené na kultúru v obci v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzeá, obecnú knižnicu knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľno - časové aktivity

Cieľ 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.

Projekty podprogramu:

Projekt 4.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia futbalového areálu a rozšírenie tribúny TJ. Výstavba dopravného ihriska. Výstavba detského ihriska.
Projekt 4.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiach v oblasti telesnej kultúry.

Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.
Projekt 4.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Projekt 4.8 Aktivity	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a prestavba budovy na viacúčelové kultúrne zariadenie. Obstaranie zariadenia kultúrneho domu.
Projekt 4.9 Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Podpora kultúrnych podujatí. Výstavba amfiteátra, prekrytého pódia a prístrešku.

2.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území obce. Obec zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.
--------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1. Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV.
Projekt 5.2. Aktivity	Nízkoštandardné byty. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nízkoštandardných bytov.
Projekt 5.3. Aktivity	Štandardná nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov 4 x 6 b.j..
Projekt 5.4. Aktivity	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie objektu s bytmi pre mladé rodiny. Zriadenie objektu s bytmi pre zdravotne postihnutých i s priestormi určenými na chránené bývanie.
Projekt 5.5. Aktivity	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov.

2.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky obec realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov obce a majetku a pripravenosť obce riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarimi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov obce a ich majetku. Obec zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí obce v zmysle požiadaviek obyvateľov. Obecná polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext obce. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
---------------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 6.1. Aktivita	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce. Riešenie problému s neprispôsobivými obyvateľmi – bezpečnostné akcie. Realizácia preventívnych akcií štátnej polície. Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.
Projekt 6.2. Aktivita	Rekonštrukcia rozhlasu. Rekonštrukcia obecného rozhlasu.
Projekt 6.3. Aktivita	Rekonštrukcia budovy HZ. Spracovanie technickej dokumentácie. Výmena strechy a zateplenie budovy Hasičskej zbrojnice. Modernizácia a vybavenie požiarnej zbrojnice.
Projekt 6.4. Aktivita	Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia v problematických častiach obce. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie. Vybudovanie verejného osvetlenia na neosvetlených častiach obce.
Projekt 6.5. Aktivita	Rozšírenie kamerového systému. Inštalácia kamerového systému v priestore cintorína. Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce. Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu. Inštalácia kamerového systému v priestore ZŠ a MŠ.
Projekt 6.6. Aktivita	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách. Rekonštrukcia prechodov pre chodcov. Osadenie osvetlenia prechodov pre chodcov. Osadenie spomaľovačov.

2.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Jesenské sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

2.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.
------------------	--

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.1.1	Chránené bývanie.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Jesenské	25

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.
------------------	--

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
---------	----------------------	-----	----------------	------------------	-----------------

Projekt 1.2.1	Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Jesenské	15

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.3.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.	Počet nových verejných služieb	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Jesenské	25
Projekt 1.3.2	Výstavba denného stacionára.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Jesenské	50
Projekt 1.3.3	Zriadenie služby sociálneho taxika pre starších obyvateľov.	Počet sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov služby.	výsledku	počet	o. Jesenské	30

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu		počet	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku		počet	50

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.5.1	Zriadenie Integračného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Jesenské	10
Projekt 1.5.2	Zriadenie zariadenia verejného stravovania.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Jesenské	150

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Jesenské	60
Projekt 1.6.2	Zabezpečenie sociálnej rehabilitácie.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Jesenské	30
Projekt 1.6.3	Sanácia obydľí nespôsobilých na bývanie a čiernych stavieb.	Počet sanovaných budov	výstupu	počet	o. Jesenské	20

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	o. Jesenské	40
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	o. Jesenské	40

Projekt 1.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	o. Jesenské	1
Projekt 1.7.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	o. Jesenské	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	o. Jesenské	25
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	o. Jesenské	5

2.4.2. Služby vzdelávania

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovytvorených priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Jesenské	300
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	60
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.	Výmera zrekonštruovaných a novovytvorených priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Jesenské	700
		Počet organizovaných mimoškolských podujatí	výsledku	počet	o. Jesenské	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	560
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.	Výmera zrekonštruovaných a novovytvorených priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Jesenské	8000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	620
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovytvorených priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Jesenské	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	620
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera zrekonštruovaných a novovytvorených priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Jesenské	400
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	620
Projekt 2.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	620

2.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Jesenské	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	10
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Jesenské	1
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Jesenské	10

		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	2238
--	--	--	----------	-------	---------------	------

2.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.						
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Jesenské	5
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Jesenské	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	300
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Jesenské	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	550
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Jesenské	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	200
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Jesenské	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	25
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Jesenské	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	25
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Jesenské	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	25
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	obec Jesenské	5
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Jesenské	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	55
Projekt 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Jesenské	500
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Jesenské	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Jesenské	200
Projekt 4.9	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet nových objektov kultúrnych služieb	výsledok	počet	obec Jesenské	1
		Počet výpožičiek za rok	výsledku	počet	obec Jesenské	20

2.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.						
---	--	--	--	--	--	--

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Počet bytových jednotiek	výsledok	počet	obec Jesenské	4
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Jesenské	100
Projekt 5.2	Nízkoštandardné byty.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	50
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	1
Projekt 5.3	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Jesenské	100
Projekt 5.4	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	o. Jesenské	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	20
Projekt 5.5	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	o. Jesenské	25
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	o. Jesenské	12000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	o. Jesenské	500

2.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Projekt 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	o. Jesenské	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Jesenské	40
Projekt 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom a televíziou	dopad	%	o. Jesenské	100
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	o. Jesenské	2238
		Počet novonainštalovaných reprosústav	výstup	počet	o. Jesenské	50
Projekt 6.3	Rekonštrukcia budovy DHZ.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	o. Jesenské	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovytvorených priestorov v m ²	výstup	m ²	o. Jesenské	200
Projekt 6.4	Rekonštrukcia verejného osvetlenia.	Počet zrekonštruovaných svietidiel	výsledku	počet	o. Jesenské	200
		Zníženie spotreby el. energie	dopadu	%	o. Jesenské	30
Projekt 6.5	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	o. Jesenské	30
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Jesenské	40
		Pokrytie územia	dopad	%	o. Jesenské	70
Projekt 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.	Počet realizovaných projektov	výsledok	m	o. Jesenské	5
		Počet užívateľov projektov	dopad	%	o. Jesenské	2238

2.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

2.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku.						
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.					
Projekt 1.1.1	Chránené bývanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Rozšírenie kapacít chráneného bývania.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.						
Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.					

Projekt 1.2.1		Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
	Zriadenie zariadenia.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.						
Cieľ 1.3	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodom nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.					
Projekt 1.3.1		Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 1.3.2		Výstavba denného stacionára.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia priestorov.	350	rozpočet obce, BBSK	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
Projekt 1.3.3		Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vozidla.	7	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.						
Cieľ 1.4	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Projekt 1.4.1		Elektronický strážca – GPS monitoring.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické vybavenie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Podprogram 1.5. Podporné služby.						
Cieľ 1.5	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatroje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.					
Projekt 1.5.1		Zriadenie Integračného centra pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Zriadenie zariadenia.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 1.5.2		Zriadenie zariadenia verejného stravovania.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Zriadenie zariadenia.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Cieľ 1.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržiavania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.					
Projekt 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
Projekt 1.6.2	Zabezpečenie sociálnej rehabilitácie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
Projekt 1.6.3	Sanácia obydli nespôsobilých na bývanie a čiernych stavieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia sanačných prác.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti						
Cieľ 1.7	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Projekt 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
Projekt 1.7.1	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 1.7.1	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225

3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6			0,75	0,45

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.					
Cieľ 1.1.					
Projekt 1.1.1					
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.					
Cieľ 1.2.					
Projekt 1.2.1					
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriazniveho zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.					
Cieľ 1.3					
Projekt 1.3.1					
Projekt 1.3.2					
Projekt 1.3.3					
Projekt 1.3.4					
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.					
Cieľ 1.4					
Projekt 1.4.1					
Podprogram 1.5. Podporné služby.					
Cieľ 1.5					
Projekt 1.5.1					
Projekt 1.5.2					
Projekt 1.5.3					
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.					
Cieľ 1.6					
Projekt 1.6.1					
Projekt 1.6.2					
Projekt 1.6.3					
Projekt 1.6.4					
Projekt 1.6.5					
Projekt 1.6.6					
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti					
Cieľ 1.7					
Projekt 1.7.1					
Projekt 1.7.2					

Projekt 1.7.3					
---------------	--	--	--	--	--

2.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci základného školstva zabezpečiť vzdelávanie hlavných národnostných skupín v materinskom jazyku. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri základných školách v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch.						
Program 2 Služby vzdelávania						
Cieľ 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Projekt 2.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vybavenia materskej školy.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 2.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia budovy základnej školy.	360	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Rekonštrukcia a modernizácia kotolne a vykurovacieho systému.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 2.3	Rekonštrukcia a dostavba areálu ZŠ a MŠ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	-	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Revitalizácia areálu materskej a základnej školy.	110	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 2.4	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Priestorové a materiálové podmienky.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
Projekt 2.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Rekonštrukcia a modernizácia školskej kuchyne.	85	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 2.6	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba malej telocvične.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Rekonštrukcia budovy telocvične.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45

2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5		0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6	0,25			0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					
Projekt 2.1					
Projekt 2.2					
Projekt 2.3					
Projekt 2.4					
Projekt 2.5					
Projekt 2.6					

2.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Program 3 Zdravotnícke služby						
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Projekt 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
Projekt 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS).	2500	rozpočet obce, SF EÚ, SR	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt.

Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 3 Zdravotnícke služby					
Cieľ 3					
Projekt 3.1					
Projekt 3.2					
Projekt 3.3					
Projekt 3.4					

2.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Projekt 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
	Rekonštrukcia futbalového areálu a rozšírenie tribúny TJ.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Výstavba dopravného ihriska.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Výstavba detského ihriska.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
Projekt 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možnosti	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možnosti	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Projekt 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiace v oblasti kultúry - knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možnosti	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Jesenské
Projekt 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Rekonštrukcia a prestavba budovy na viacúčelové kultúrne zariadenie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Obstaranie zariadenia kultúrneho domu.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 4.9	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
	Výstavba amfiteátra, prekrytého pódia a prístrešku.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková	0,1			0,25			0,025

	náročnosť						
--	-----------	--	--	--	--	--	--

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Projekt 4.1					
Projekt 4.2					
Projekt 4.3					
Projekt 4.4					
Projekt 4.5					
Projekt 4.6					
Projekt 4.7					
Projekt 4.8					

2.5.5. Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Program 5 Bývanie						
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Projekt 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Projekt 5.2	Nízkoštandardné byty.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Výstavba nízkoštandardných bytov.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 5.3	Štandardná nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
	Výstavba nájomných bytov 4 x 6 b.j..	1 600	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 5.4	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
	Zriadenie objektu s bytmi pre mladé rodiny.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Zriadenie objektu s bytmi pre zdravotne postihnutých i s priestormi určenými na chránené bývanie.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 5.5	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
	Zateplenie budov.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3				0,75	0,225
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5		0,15

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 5 Bývanie					
Projekt 5.1					
Projekt 5.2					
Projekt 5.3					
Projekt 5.4					
Projekt 5.5					

2.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Program 6 Bezpečnosť						
Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Projekt 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Riešenie problému s neprispôsobivými obyvateľmi – bezpečnostné akcie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Jesenské

	Realizácia preventívnych akcií štátnej polície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
	Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Jesenské
Projekt 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia obecného rozhlasu.	140	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 6.3	Rekonštrukcia budov HZ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Výmena strechy a zateplenie budovy Hasičskej zbrojnice.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Modernizácia a vybavenie požiarnej zbrojnice.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 6.4	Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia v problematických častiach obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
	Vybudovanie verejného osvetlenia na neosvetlených častiach obce.	220	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Jesenské
Projekt 6.5	Rozšírenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Inštalácia kamerového systému v priestore cintorínov.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Jesenské
	Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Jesenské
	Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Jesenské
	Inštalácia kamerového systému v priestore ZŠ a MŠ.	6	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Jesenské
Projekt 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia prechodov pre chodcov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Osadenie osvetlenia prechodov pre chodcov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Jesenské
	Osadenie spomaľovačov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Jesenské

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,25			0,075
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2018	2019	2020	2021	2022
Program 6 Bezpečnosť					
Cieľ 6					
Projekt 6.1					
Projekt 6.2					
Projekt 6.3					
Projekt 6.4					
Projekt 6.5					
Projekt 6.6					

2.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

2.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1									
Projekt 1.1.1	203	203	152	51	41	0	10	0	0
Cieľ 1.2.									
Projekt 1.2.1	202	202	152	51	40	0	10	0	0
Cieľ 1.3									
Projekt 1.3.1	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Projekt 1.3.2	350	350	263	88	70	0	18	0	0
Projekt 1.3.3	7	7	5	2	1	0	0	0	0
Cieľ 1.4									
Projekt 1.4.1	5	5	4	1	1	0	0	0	0
Cieľ 1.5									
Projekt 1.5.1	152	152	114	38	30	0	8	0	0
Projekt 1.5.2	52	52	39	13	10	0	3	0	0
Spolu	1 021	1 021	766	255	204	0	51	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	14	14	10	3	3	0	1	0	0
2019	255	255	191	64	51	0	13	0	0
2020	255	255	191	64	51	0	13	0	0
2021	255	255	191	64	51	0	13	0	0
2022	242	242	181	60	48	0	12	0	0
Spolu	1 021	1 021	766	255	204	0	51	0	

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

NADÁCIA PONTIS

2.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2									
Projekt 2.1	10	10	8	3	2	0	1	0	0
Projekt 2.2	560	560	420	140	112	0	28	0	0
Projekt 2.3	110	110	83	28	22	0	6	0	0
Projekt 2.4	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Projekt 2.5	85	85	64	21	17	0	4	0	0
Projekt 2.6	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Spolu	1 315	1 315	986	329	263	0	66	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	189	189	142	47	38	0	9	0	0
2019	329	329	247	82	66	0	16	0	0
2020	329	329	247	82	66	0	16	0	0
2021	329	329	247	82	66	0	16	0	0
2022	140	140	105	35	28	0	7	0	0
Spolu	1 315	1 315	986	329	263	0	66	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

2.6.3. Zdravotnícke služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3									
Projekt 3.4	2500	2500	1875	625	500	0	125	0	0
Spolu	2500	2500	1875	625	500	0	125	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	625	625	469	156	125	0	31	0	0
2019	625	625	469	156	125	0	31	0	0
2020	625	625	469	156	125	0	31	0	0
2021	625	625	469	156	125	0	31	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2500	2500	1875	625	500	0	125	0	0

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

Kód výzvy IROP-PO2-SC212-PZ-2018-8
Prioritná os 2 **Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám**
Špecifický cieľ 2.1.2 **Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti**

2.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4									
Projekt 4.1	80	80	60	20	16	0	4	0	0
Projekt 4.8	350	350	263	88	70	0	18	0	0
Projekt 4.9	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Spolu	480	480	360	120	96	0	24	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	120	120	90	30	24	0	6	0	0
2019	120	120	90	30	24	0	6	0	0
2020	120	120	90	30	24	0	6	0	0
2021	120	120	90	30	24	0	6	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	480	480	360	120	96	0	24	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné
 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce.

2.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5									
Projekt 5.2	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Projekt 5.3	1 605	1 605	1 204	401	321	0	80	0	0
Projekt 5.4	510	510	383	128	102	0	26	0	0
Projekt 5.5	1 500	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Spolu	4 115	4 115	3 086	1 029	823	0	206	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	401	401	301	100	80	0	20	0	0
2019	1029	1029	772	257	206	0	51	0	0
2020	1029	1029	772	257	206	0	51	0	0
2021	1029	1029	772	257	206	0	51	0	0
2022	628	628	471	157	126	0	31	0	0
Spolu	4 115	4 115	3 086	1 029	823	0	206	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám
INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR
ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

2.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6									
Projekt 6.2	140	140	105	35	28	0	7	0	0
Projekt 6.3	82	82	62	21	16	0	4	0	0
Projekt 6.4	610	610	458	153	122	0	31	0	0
Projekt 6.5	15	15	11	4	3	0	1	0	0
Spolu	847	847	635	212	169	0	42	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2018	156	156	117	39	31	0	8	0	0
2019	212	212	159	53	42	0	11	0	0
2020	212	212	159	53	42	0	11	0	0
2021	212	212	159	53	42	0	11	0	0
2022	56	56	42	14	11	0	3	0	0
Spolu	847	847	635	212	169	0	42	0	

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných obecných a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických

efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

2.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje Sociálne oddelenie a Komisia pre sociálnu oblasť.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci starostky a poslancov obecného zastupiteľstva. Sociálna komisia môže tiež predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Komisii návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia MZ v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Komisia Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Komisie alebo obecného zastupiteľstva.

2.8. Monitorovanie

Monitorovanie plnenia KP bude vykonávať Sociálna komisia. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Komisie budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením KP. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Komisie Správy o realizácii KP, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Komisia vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov. Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia KP na obecného úradu alebo u Koordinátora pre stratégiu.

3. Použitá literatúra

1. Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.)
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
10. Petrvalská, 2010
11. Šed'ová, M., 2010
12. www.statistics.sk
13. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
14. Vagač, 2011, s.4
15. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
16. Atlas krajiny SR, 2002
17. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
18. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
19. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
20. Národný program reforiem, máj 2012,
21. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
22. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
23. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
24. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
25. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
26. <http://www.upsvar.sk>
27. PHRSR Jesenské
28. Územný plán obce Jesenské
29. POH Jesenské 2011 – 2015
30. ŠÚ SR, DataCubes
31. <https://sk.wikipedia.org/>
32. ORSR
33. <http://www.sopsr.sk/>
34. ÚPD Jesenské,
35. <http://www.jesenske.sk>
36. <http://www.geology.sk/new/sites/default/files/media/geois/NaucneMapy/GeologickaStavbaCV.pdf>www.jesenske.sk

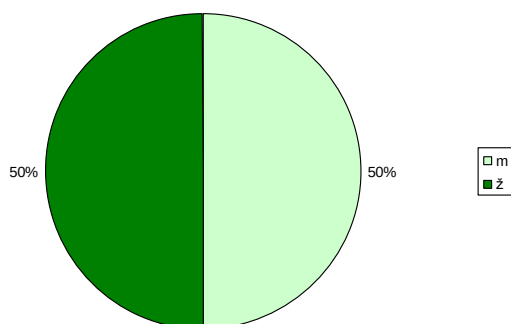
Obsah

0.	Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	3
0.1.	Princípy, zásady a ciele	4
0.2.	Definovanie skupín sociálnych služieb	6
0.3.	Legislatívne súvislosti	7
0.4.	Východiská	7

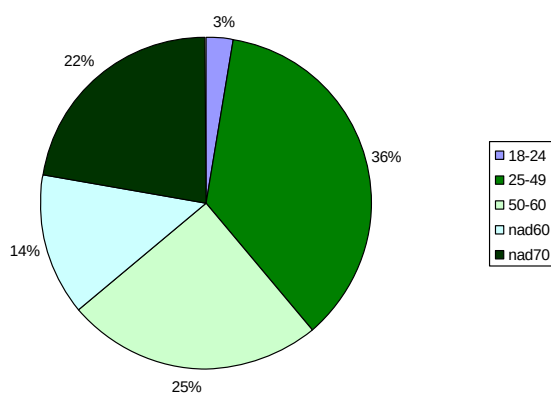
0.5.	Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	11
1.	Sociálno – ekonomická analýza	12
1.1.	Základná charakteristika obce	12
1.2.	Popis lokality	17
1.3.	Demografický vývoj	18
1.4.	Vzdelanie a zamestnanosť	27
1.5.	Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	29
1.6.	Sociálna charakteristika obyvateľstva	32
1.7.	Analýza verejných sociálnych služieb	35
1.8.	Bývanie	43
1.9.	Definovanie zainteresovaných skupín	46
1.10.	Definovanie cieľových skupín	48
2.	Strategická časť	53
2.1.	SWOT analýzy a definovanie priorít	53
2.2.	Vízia a poslanie	61
2.3.	Definovanie priorít, cieľov, zámerov	64
2.4.	Merateľné indikátory	76
2.5.	Akčné plánovanie	80
2.6.	Finančné plánovanie	91
2.7.	Hodnotenie	98
2.8.	Monitorovanie	98
3.	Použitá literatúra	99

Štruktúra prieskumnej vzorky

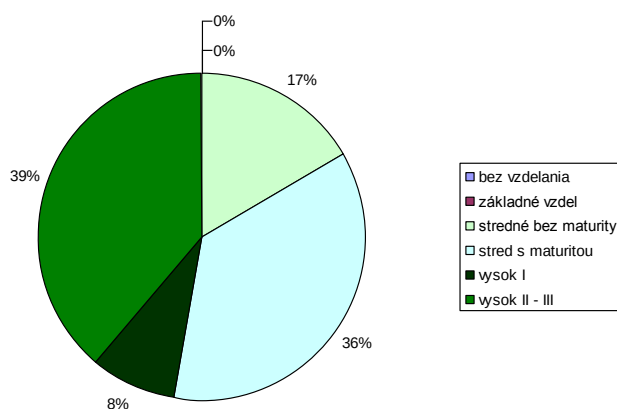
pohlavie

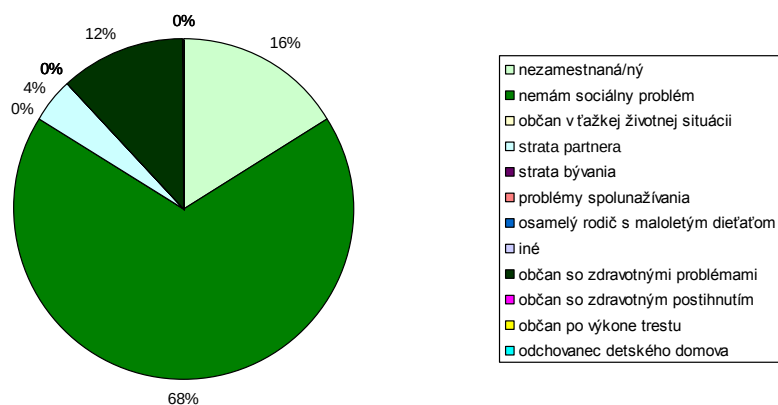
vek

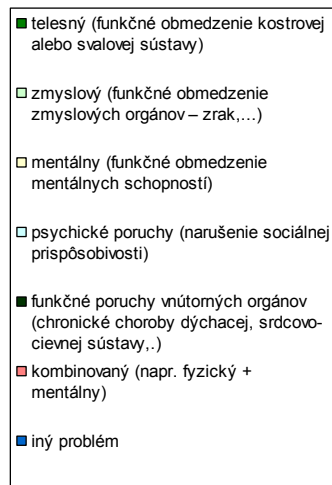
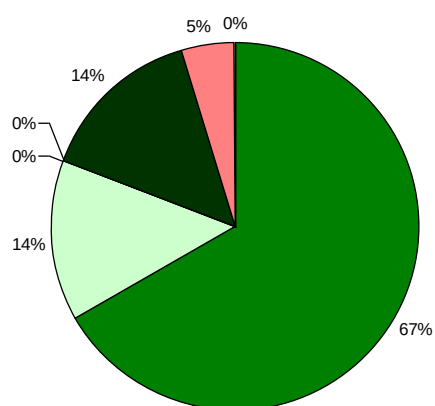

vzdelanie

iné charakteristiky

 SCARBEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:
P.O.Box, č. 8
Banská Bystrica
974 09

tel: 0907 439 224
0911 439 224
e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
scarabeo.sk@gmail.com

Sídlo:
Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica
974 09